

Møte onsdag den 20. april kl. 10

President: Eirin Faldet

Dagsorden (nr. 71):

1. Spørretime
 - muntlig spørretime
 - ordinær spørretime (nr. 17)
2. Referat

Presidenten: Fra Kristelig Folkepartis stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Ivar Østberg fra og med 20. april og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Ruth Stenersen, innkalles for å møte i permisjonstiden.
3. Ruth Stenersen innvelges i Lagtinget for den tid hun møter for representanten Ivar Østberg.

Presidenten: Ruth Stenersen er til stede og vil ta sete. Representanten Karita Bekkemellem Orheim vil framsette et privat forslag.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [10:03:45]: Jeg vil fremme forslag på vegne av Knut Storberget, Gunn Karin Gjøl og undertegnede om rett til å tegne forsikring.

Presidenten: Representanten Ola D. Gløtvold vil framsette et privat forslag.

Ola D. Gløtvold (Sp) [10:04:09]: På vegne av stortingsrepresentantene Eli Sollied Øveraas, Inger S. Enger og meg selv vil jeg fremme forslag om forbud mot tannfyllingsmaterialet amalgam, samt om å opprette et adekvat behandlingstilbud for personer med kvikksølvrelaterte sykdommer.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende statsråder vil møte til muntlig spørretime:

- statsråd Lars Sponheim
- statsråd Laila Dåvøy
- statsråd Kristin Clemet

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Rolf Reikvam.

Rolf Reikvam (SV) [10:05:20]: Jeg har et spørsmål til utdanningsministeren.

Skolen har så langt vært et tilnærmet reklamefritt område. I det siste har presset mot skolen og reklame i skolen økt. Kommuner har fått tilbud om skolebøker som er klamefinansiert fra en del marginale forlag, og det lokale næringslivet har vært inne med sponing og støtte og reklame i skolen.

Nyborg-utvalget la fram en innstilling for noen år siden, og de konkluderte med å foreslå at en skulle vedta et lovforbud mot reklame i skolen. Barneombudet, Forbrukerombudet og Foreldreutvalget i grunnskolen er enig, og støtter et slikt forslag.

Det nye nå er jo at reklamebransjen selv går inn og anbefaler at skolen skal være et reklamefritt område. Tiden er vel nå inne for at statsråden og også Høyre bør støtte et slikt forslag og fremme et eget lovforslag om at skolen skal være et reklamefritt område. Det er min utfordring til statsråden.

Vil hun ta den utfordringen, og vil hun fremme forslag om at skolen skal være et reklamefritt område?

Statsråd Kristin Clemet [10:06:35]: Jeg har nesten ikke truffet noen voksne som mener at skolen bør utvikle seg til en markeds plass eller til en arena for reklame. Jeg selv er personlig svært negativ til det. Jeg tror også at det ikke er særlig forbausende at reklamebransjen mener det samme. Jeg antar at det der er mødre og fedre som er like etisk bevisste som det vi andre er.

Jeg har tatt initiativ til å utvikle en veiledning for skolene som de kan bruke i møte med vanskelige spørsmål. Jeg vil også si at dette med sponing allerede er ganske godt regulert i loven, men jeg vil også meddele som svar på det brevet jeg har fått fra den grupperingen mot reklame i skolen, at jeg vil starte et utredningsarbeid for å se hvordan dette kan gjøres. Men da mener jeg at det er viktig at vi også diskuterer konsekvensen av ulike alternativer.

Det jeg foreløpig har sett av forslag, er i prinsippet to: Det ene er å forby reklame i skolebøkene i grunnskolen. Det er ikke vanskelig – det er ingen reklame i skolebøkene i grunnskolen i dag. Men det som er viktigere, er at skolebøkene utgjør en stadig mindre andel av det læringsmateriellet og de læringsarenaene man bruker i norsk skole. Alternativet er – som noen sier – å forby reklame i skolen. Men det vil i så fall ramme bruken av Internett, samarbeidet mellom skole og bedrift, ordningene med melk og frukt og gaver i form av linjaler og refleks fra den lokale bokhandelen. Og det vil f.eks. gjøre det umulig – for bare å nevne et litt kuriøst eksempel – å bruke Dagbladets dikt-database i arbeidet med litteratur og lyrikk.

Så er spørsmålet: Er det mulig å finne mellomveier her som appellerer til sunn fornuft, og som er praktikable for skolene? Jeg har ikke sett noe godt forslag, men jeg har

sagt at vi vil prøve å utrede dette. Jeg har også invitert denne grupperingen til å komme med helt konkrete forslag – hvis de har det.

Rolf Reikvam (SV) [10:08:24]: Jeg takker for svaret.

Det å lage en veiledning vet jeg ikke er godt nok, det vil ikke fungere. Her må det helt åpenbart hardere lut til – hvis vi skal klare å opprettholde skolen som et reklamefritt område, et område som ikke er utsatt for økt kommersialisering.

Vi har allerede på markedet lærebøker som er reklamefinansierte, og som er tilbudt kommunene. Det er derfor ikke korrekt det statsråden sier, at det ikke finnes lærebøker som det er reklame i, og som er reklamefinansierte.

Jeg tror at det for så vidt bare er én vei å gå, og det er å få et lovforbud mot reklame i skolen. Jeg tror ikke at vi har bruk for veldig mye mer utredning. Nyborg-utvalget utredet dette for noen år siden og konkluderte helt klart og entydig med at det vil være fornuftig og riktig med et lovforbud. Foreldre ønsker det. Barneombudet og andre ombud er klare på at det er behov for å lage en lov som forbyr reklame.

Min utfordring til statsråden er: Vi trenger ikke veldig mye mer utredning. Nå må vi handle, og vi trenger et lovforbud.

Statsråd Kristin Clemet [10:09:35]: Det siste er jeg ikke enig i. Det er gjort en undersøkelse om reklame i lærebøkene i grunnskolen, og det er praktisk talt ikke-eksisterende. Det betyr ikke at dette ikke finnes på markedet, men man har undersøkt hva som blir brukt i skolene. Det er nå det ene.

Nyborg-utvalget oppfatter ikke jeg slik at de har kommet med et konkret forslag – og det er det som er problemet. Skal man gjøre noe til juss, må det være presist, praktisk og mulig å kontrollere. Da må vi finne en eller annen lovformulering som ikke etterlater det inntrykk at det f.eks. er forbudt å bruke skjerm og Internett eller å ha en normal kontakt mellom skole og bedrift. Det kan synes enkelt, men i jussens verden er det faktisk ikke så veldig enkelt. Det er veldig enkelt, rent juridisk, hvis man bare forbyr reklame i lærebøker, men da har man jo samtidig sagt at det er fritt frem på alle mulige andre opplæringsarenaer og i andre læremidler.

Jeg mener at dette absolutt er nødvendig å utrede. Jeg har invitert alle parter til å komme med konkrete forslag. Vi vil belyse konsekvensene og legge dette åpent frem. Hvis vi finner en praktisk vei, skal vi gjerne gjøre dette, for jeg deler den grunnoppfatningen som jeg oppfatter at de aller fleste mødre og fedre har: Vi vil ikke ha skolen som en kommersiell arena.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Lena Jensen.

Lena Jensen (SV) [10:10:52]: Det er et helhetlig og bredt engasjement mot reklame i skolen. Foreldre, elever, lærere, Forbrukerombudet, Forbrukerrådet, reklamebran-

sjen, Barneombudet osv. har gitt statsråden entydige signaler. En veiledning – som hun nå utarbeider – er ikke nok for å forhindre den økte kommersialiseringen og det økte presset mot skolene våre når det gjelder reklame.

I bunn og grunn handler reklameforbudet i grunnskolen om kvalitet – om å sikre kvaliteten i skolen. Har vi ikke råd til å gi elevene våre skolemateriell som er reklamefritt, kan vi ikke kalle oss en kunnskapsnasjon.

Min utfordring til statsråden er: Vil hun konkret jobbe for å fremme noe som er mye mer forpliktende enn en veiledning? Vil hun komme med et forslag om reklameforbud i grunnskolen og i den videregående skolen? Det er absolutt nødvendig og på tide å innføre dette.

Statsråd Kristin Clemet [10:11:51]: Jeg mener at spørsmålet på mange måter er besvart.

Men jeg er helt enig med representanten Lena Jensen i at det er et helhetlig, bredt engasjement mot reklame i skolen. Det er derfor det ikke er noe særlig reklame i skolen! Hvis elever, foreldre, lærere, skoleledere og lokalpolitikere ikke vil ha reklame i skolen, er det ikke reklame i skolen. Det er nemlig ingen som kan overprøve det. Det er ikke fri adgang til skolegården eller til barnas ransler. Noen bestemmer hva som skal slippes inn i skolegården, noen bestemmer hva som skal puttes i barnas ransler. Så lenge man er motstander av å putte reklame i ranslene, blir det heller ikke noe særlig reklame – bortsett fra de unntakene jeg har nevnt, en linjal, noe frukt osv. Det synes jeg er et ganske viktig bolverk mot reklame.

Men jeg har nå sagt – to ganger, tror jeg – at jeg vil sette i gang, og har satt i gang, et utredningsarbeid for å finne frem til konkrete, mulige lovformuleringer, og at vi vil belyse konsekvensene av dem. Hvis SV mener at vi ikke trenger en slik utredning, synes jeg de bare skal fremme et forslag om en konkret lovformulering nå, og så kan vi drøfte det.

Presidenten: Karita Bekkemellem Orheim – til oppfølgings-spørsmål.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [10:12:52]: Mitt oppfølgings-spørsmål håper jeg forbruker- og barneministeren vil svare på.

Nyborg-utvalget la for en tid siden fram en meget klar anbefaling. Jeg har lest rapporten, og selv om vi nå hørte at skolestatsråden prøvde å bagatellisere den, vet jeg uansett at anbefalingene, som gjelder barns oppvekstvilkår, er meget entydige. I tillegg sitter også de som representerer reklamebransjen, i utvalget. De sier veldig klart at dette vil de advare mot på det aller sterkeste.

Jeg har lyst til å spørre barne- og familieministeren – som også er forbrukerminister – om hun ikke er bekymret over de sterke faglige innvendingene som er kommet mot den galeien som Regjeringen prøver seg på nå. Dette handler jo ikke om at skolene ønsker å innføre reklame – det handler om en så dårlig kommuneøkonomisituasjon at en rundt omkring i Kommune-Norge er tvunget til å ta i bruk de inntektsmulighetene en har.

Statsråd Laila Dāvøy [10:14:00]: Takk for spørsmålet. Jeg må vel egentlig bare henvide til at utdannings- og forskningsministeren har svart på dette. Regjeringen – via Utdannings- og forskningsdepartementet – gjør nå et arbeid, en kartlegging. Man skal altså sette ned en gruppe – eller har allerede satt ned en – som skal se nærmere på dette.

Fra min side kan jeg si at Barne- og familiedepartementet i 2005 gir støtte til en ny kartlegging av omfanget av reklame i skolen – og også av skolelederes holdninger til og synspunkter på slik reklame. Det finnes svært få dokumenterte fakta på dette området. Det kan derfor være viktig at også disse funnene legges til grunn i den videre debatten. Debatten er kommet, og vi kommer tilbake til dette.

Presidenten: Arne Sortevik – til oppfølgingsspørsmål.

Arne Sortevik (FrP) [10:14:54]: Mitt oppfølgings-spørsmål går til utdanningsministeren.

Er det ikke slik at opplæringsloven beskriver en mulighet, ikke at den gir et pålegg? Er det ikke slik at i en balansert fremstilling av et problem, som langt fra eksisterer i det omfang som spøreren gir inntrykk av, bør dette være av de beslutninger som trygt og godt kan overlates til den enkelte skole, til skoleledelsen, til den enkelte lærer og ikke minst til foreldrene på den enkelte skole?

Statsråd Kristin Clemet [10:15:32]: De grupperingene som nå har skrevet et brev og tatt til orde for forbud mot reklame, har i grunnen tatt opp to ting. Det ene er lovregler når det gjelder sponing av skoler, og det andre er det de kaller forbud mot reklame i skolemateriell.

Når det gjelder sponing, mener jeg at det langt på vei er regulert i opplæringsloven, for der heter det at skolene nå, som de har hatt i hele vår historie, har anledning til å ta imot gaver, men at man ikke har anledning til å stille betingelser for å kunne gi disse gavene, dvs. at man ikke kan kreve gjenytelser. Dessuten står det også i opplæringsloven at slike gaver skal komme alle angjeldende elever til gode, man kan altså ikke forfordle noen. Jeg mener derfor at sponsespørsmålet langt på vei er regulert. Indirekte har man etter min oppfatning også sagt noe om reklame.

Det andre de tar opp, er reklame i skolemateriell. Så er spørsmålet: Hva er skolemateriell? Det må man bestemme seg for hvis man skal lovregulere dette. Skolemateriell kan være lærebøker – det er en veldig smal definisjon. Jeg har fortalt om konsekvensen av det. Det kan nesten være å betrakte som en symbolsk lovregulering. Skolemateriell kan også være alt annet materiell. Der tror jeg ikke vi ønsker å lovregulere eller forby alt. Dessuten er det viktig, som representanten Sortevik sier, at systemet er slik at man bestemmer bruken av skolemateriell lokalt.

Presidenten: Rune J. Skjælaen – til oppfølgings-spørsmål.

Rune J. Skjælaen (Sp) [10:16:57]: Ministeren sier at det enkleste er å innføre et reklameforbud i lærebøker. Tidligere har vi behandlet dette med reklame i skolen, og ministeren har sagt at dette er noe man kan bestemme lokalt. Men hvis det er slik at også ministeren ønsker at skolen ikke skal være en markeds plass – det går an å ta steg for steg – hvorfor vil hun ikke da foreslå et reklameforbud i lærebøkene? Det vil jo være ett steg på veien.

Lærebøker kommer fortsatt til å være viktig. Det har vi skjont på dem vi har snakket med i forbindelse med oppfølgingen av stortingsmeldingen Kultur for læring, og av de utfordringene som lærebokforfatterne står overfor. Så det er klart at lærebøkene kommer til å ha en stor betydning også framover.

Statsråd Kristin Clemet [10:17:54]: Jeg vil ikke si at et reklameforbud er umulig, men det er to sider ved dette. Den ene er at det ikke er noe reklame i lærebøkene i grunnskolen. Det andre er at hvis man forbyr reklame eksplisitt i lærebøkene, vil man etterlate et inntrykk av at reklame er tillatt overalt ellers i skolen.

Det kan jo være en god løsning også å satse på at vettet, den sunne fornuft og den etiske standard er sånn noenlunde likelig fordelt. Og mye tyder på det, for nå har jeg motatt et brev fra en hel rekke organisasjoner, som representerer så å si alle, inklusiv reklamebransjen selv. Hvis alle mener dette – og jeg har god grunn til å tro at de aller, aller fleste gjør det – vil det å ta personlig ansvar og ha tillit til at man kan ta fornuftige beslutninger, kanskje være et bolverk.

Som sagt: Jeg er villig til å utrede dette, men man må belyse konsekvensene også.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [10:18:48]: Mitt spørsmål går til barne- og familieministeren.

Den siste tiden har vi igjen fått en nedslående statistikk når det gjelder den berømmelige 40 pst. kvinneandelen i norske styrer. Tiden er i ferd med å løpe ut for næringslivet. Skal et lovpålegg om 40 pst. kvotering ha mening, må myndighetene følge opp med klare sanksjoner hvis loven blir brutt.

Statsråden har selv foreslått at selskaper som bryter loven, må oppløses. Fra andre i regjeringspartiene har det kommet signaler som tyder på at statsråden ikke har støtte for en slik sanksjonsmulighet. Kan statsråden svare meg på hva slags straffetiltak hun har Regjeringen med på, for å få erstattet 700 menn med kvinner? Vil det bli en oppløsningsrett, eller vil f.eks. høye bøter være konsekvensen av brudd på loven?

Statsråd Laila Dāvøy [10:19:37]: Denne loven ble foreslått fra Regjeringens side. Den er vedtatt i Stortinget, og den vil selvsagt bli fulgt opp fra Regjeringens side.

Nå er det slik at det er selvfølgelig ingen automatikk i at et selskap som ikke oppfyller lovens krav, tvangsoppløses. Det er ett av de kriteriene som vil bli stilt når loven blir innført, nemlig 40 pst. kvinneandel i styrerommene,

på lik linje med andre krav som også stilles. Det kan f.eks. være ansatterepresentanter og en rekke andre punkter i allmennaksjeselskapenes krav til styret.

Det vil være rutiner knyttet til sanksjoner. Foretaksregisteret har ansvar for å kontrollere at selskapene oppfyller lovens krav. Hvis ikke kravene blir fulgt, vil selskapet få et varsel om dette og deretter flere muligheter til å endre sammensetningen av styret. Vi har kvinner som kan gå inn i allmennaksjeselskapsstyrene i dag. Jeg tror ikke at tvangsoppløsning vil bli en realitet, for dette vil styrene og allmennaksjeselskapene nok forholde seg til.

Det er også viktig at vi ikke fokuserer for mye på dette med tvangsoppløsning, men at vi kanskje i mye større grad i den politiske debatten sier at dette lar seg gjennomføre, dette vil bli gjort. Jeg vil henvise til innføringen av røykeloven. Da var det også ganske sterke reaksjoner i den offentlige debatten, men se hvordan det har gått! Dette vil allmennaksjeselskapene komme til å tilpasse seg, det er jeg ganske sikker på.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [10:21:18]: Jeg vil takke statsråden for svaret. Jeg forventer at Regjeringen følger opp det statsråden sier.

Jeg har lyst til å følge dette litt videre opp, for vi hadde en runde på denne problemstillingen i forrige spørretime. Da gjaldt det en manglende kvinneandel i embetsstillingene. Statsministeren kom med en del ganske oppsiktsvekkende uttalelser som jeg har lyst til å sitere. Han sa:

«Det er jo som kjent ganske mange som sitter der ganske lenge, og sitter en godt kvalifisert mann, kan en ikke kaste ham ut for å få inn en kvinne.»

Det var statsministerens svar på hvorfor det ikke var flere kvinner i embetsstillingene. Da har jeg lyst til å spørre statsråden om ikke dette nettopp er det vi ønsker å gjøre overfor de private styrene, og deler hun statsministerens syn? Det blir jo en litt inkonsekvent handling fra Regjeringen hvis en kan ha den argumentasjonen i forhold til embetsverket, mens man ikke kan ha den i forhold til næringslivet.

Statsråd Laila Dævøy [10:22:17]: Jeg tror vi må skille veldig nøye mellom en person som er ansatt i en stilling, og som kanskje er ansatt i uoppsigelig stilling, slik man er i en del stillinger i staten, og på å få nye styremedlemmer i et allmennaksjeselskap der man tross alt har generalforsamling hvert år og kanskje nye folk på valg annethvert år. Det er klart at det er stor forskjell på det. Man kan faktisk ikke sammenligne disse to systemene og se på det som om det skulle være det samme og helt likt.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først Bjarne Håkon Hanssen.

Bjarne Håkon Hanssen (A) [10:23:01]: Jeg er selvfølgelig enig med statsråden i at det er forskjell på ansatte og valgte styreprerentanter. Men når man hører på argumentet som statsministeren bruker – og jeg siterer nok en gang det Bekkemellem Orheim også har sitert – at «sitter en godt kvalifisert mann, kan en ikke kaste ham ut for å få

inn en kvinne», må jeg si at det er forbausende likt argumentet som jeg synes jeg har hørt ganske ofte fra næringslivet den siste tiden. Argumentet er likt.

Mitt spørsmål til statsråden må være at hvis det ikke er akseptabelt å bruke denne type argumenter fra næringslivets side, hvorfor er det akseptabelt at statsministeren bruker denne type argumenter når man forklarer manglende likestilling i staten?

Statsråd Laila Dævøy [10:23:57]: Jeg ønsker ikke å stå på talerstolen og kommentere statsministerens uttalelser, uttalelser som jeg personlig ikke har akkurat ordlyden på, og som jeg heller ikke har hørt. Men jeg tror fremdeles at svaret mitt må være det samme: Man kan ikke sammenligne disse to områdene. Man snakker om eventuelt å skulle si opp et menneske for å få inn et annet av et annet kjønn, og det gjør man selvsagt ikke, enten det skulle være en kvinne eller en mann ansatt i en stilling i staten.

Jeg er enig i at vi har hørt en del uttalelser fra næringslivet. Om det har falt nøyaktig slik som representanten her sier, skal ikke jeg ha sagt noe om, men vi kan ikke sammenligne disse to områdene. Det er mitt svar nok en gang.

Presidenten: Ulf Erik Knudsen – til oppfølgings-spørsmål.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:24:53]: Tanken om kvotering av kvinner inn i bedriftsstyrene er kanskje den mest kjønnsdiskriminerende tanken som er lansert i Norge. Den sier jo at kvinner ikke er så dyktige at de selv kan skaffe seg plass i styret på basis av sin kompetanse, de må kvoterer inn. Dette er etter manges mening en nedvurdering av kvinner. Jeg har også registrert at mange kvinner i næringslivet er motstandere av kvoteringsordningen. Det er bra.

Samtidig ser vi at en rekke bedrifter har problemer med å finne kvinner til styrene. I enkelte bransjer er det faktisk svært få kvinner. Konsekvensen kan, ifølge statsrådens uttalelser, bli tvangsoppløsning av ellers utmerkede virksomheter. Dette er meningsløst. Er det ikke nå på tide å slå revers her, slik at vi kan få de dyktigste inn i styrene, ikke de med rett kjønn?

Statsråd Laila Dævøy [10:25:57]: For meg og en del andre handler dette også om at vi har en kompetanse i samfunnet vårt der kvinner representerer halvparten av den norske befolkningen – iallfall er halvparten av den voksne befolkningen kvinner – og det dreier seg først og fremst om mangfold, om å få større mangfold inn i styremennene. Kvinner har i dag kompetanse. 60 pst. av dem som utdannes på universitetene våre i dag, er kvinner.

Det som også er veldig spennende, er at en del nyere undersøkelser, bl.a. en helt ny undersøkelse fra Danmark som kom for bare få uker siden, faktisk viser at jo flere kvinner man har i styrommene, jo større inntjening vil bedriftene få. Og det er jo svært positivt.

Så alt i alt synes vi – og jeg – at dette er et godt forslag. Vi ønsker å følge det opp. Man skal heller ikke glemme at det er overgangsperioder. Etter at loven eventuelt trer i

kraft, vil det være en to års overgangsperiode i forhold til innføringen av 40 pst. kvinneandel i styrerommene i allmennaksjeselskapene.

Presidenten: May Hansen – til oppfølgingsspørsmål.

May Hansen (SV) [10:27:12]: Denne saken har SV tatt opp med statsråden flere ganger. Vi har påpekt at vi ikke har hatt en ønsket utvikling når det gjelder kvinners deltakelse i styrer. Det har heller vært en negativ utvikling. Statsråden har hele tida hevdet at næringslivet skal få mulighet til å ordne opp selv, at det skal skje frivillig, og hun har i dag også sagt at dette skal vi få til – før hun iverksetter pålegg og sanksjoner.

Regjeringas politikk har til nå vært feilslått på dette området, og jeg ønsker nå at statsråden helt konkret skal si hvilke tiltak hun vil iverksette for å få til dette, og hvilke sanksjoner hun er villig til å iverksette overfor næringslivet.

Statsråd Laila Dāvøy [10:28:01]: For det første er det ikke riktig at det har vært en negativ utvikling. Selv om det går veldig sent, går det dog noe framover.

Så kan jeg henvise til at NHO for ti år siden, da debatten om en større kvinneandel i styrerommene i allmennaksjeselskapene startet, sa at de i løpet av ca. ti år nok skulle klare det. Det har de altså ikke klart.

Det er jo litt rart at spørsmålet går på om Regjeringen har hatt en feilslått politikk, og hva statsråden vil gjøre med sanksjoner. Selvfølgelig er det ikke noen feilslått politikk. Det er jo denne regjeringen, faktisk den eneste regjeringen, som har foreslått dette. Og sanksjonene ligger, slik sett, i Stortingets egen behandling av loven. Det er ikke snakk om fra vår side å gå til ytterligere sanksjoner. Det som ligger der, er meget stramt, og jeg forventer også at næringslivet vil kunne klare dette på en god måte når loven blir iverksatt og overgangsperioden på to år er gjennomført.

Presidenten: Eli Sollied Øveraas – til oppfølgingsspørsmål.

Eli Sollied Øveraas (Sp) [10:29:10]: Då vi behandla denne lova, hadde vi eit fromt ønske om at dette skulle medføre 40 pst. kvinnerepresentasjon. Men vi må vel erkjenne at det ikkje ser slik ut. Det har gått feil veg i dei styra som har vore valde no i 2005, og i staden for å fokusere på sanksjonsmoglegheitene, synest eg det er viktig å fokusere på korleis vi skal nå dette målet. Eg trur at dette neppe kjem av seg sjølv. Det er jo eit faktum at vi har dyktige, kvalifiserte kvinner som kan gå inn i styra. Det har jo òg ministeren uttalt seg om tidlegare.

Eg vil følgje opp det spørsmålet som den førre representanten stilte: Kva slags offensiv har likestillingsministeren no tenkt å føre, frå august 2005 og i løpet av dei to åra denne overgangsperioden skal vare?

Statsråd Laila Dāvøy [10:30:15]: Det er jo et viktig spørsmål. Jeg tror det er viktig at vi alle samarbeider, slik

vi også har gjort til nå, for å få dette til. Det jobbes på mange ulike plan. Blant annet jobbes det i det private næringsliv. Jeg har lyst til fra denne talerstol å berømme «Female Future»-prosjektet til NHO, som har vært svært offensivt og etter min mening relativt vellykket. Det jobbes fortsatt med dette prosjektet.

I tillegg har vi hatt samarbeid med det private næringslivet om dette og skal fortsatt ha det. Vi har også opprettet flere databaser. Også i staten, f.eks. i Innovasjon Norge og i SND-systemet, har man hatt en rekke styreseminarer, der hundrevis av kvinner er blitt kvalifisert til å være i styrerommene. Det er ganske interessant. Kvinner tar altså nærmest utdanning i styreverv. Menn har aldri gjort det og kommer sikkert aldri til å gjøre det. Så det gjøres en rekke ting.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Arne Sortevik (FrP) [10:31:32]: Jeg har et spørsmål til utdanningsministeren.

For ett år siden, faktisk nesten nøyaktig på dagen, var utdanningsministeren i spontanspørretimen, og ett av temaene den gangen var at det manglet så mye som 5 000 studieplasser i videregående skole. Problemstillingen gjelder fortsatt. Vi vet at antall ungdommer mellom 16 og 18 år frem til 2010 vil øke mer enn befolkningen for øvrig.

I løpet av det året som har gått, har Fremskrittspartiet sammen med Regjeringen, fått gjennomført friskoleloven også når det gjelder videregående skoler. En rekke søknader om å etablere frittstående videregående skoler er nå til behandling. Vil ikke dette avhjelpe behovet for nødvendige ekstra plasser og en økning i antall plasser i videregående opplæring? Vil ikke frittstående videregående skoler være et viktig supplement til fylkeskommunenes tilbud? Og er det ikke slik at vi etter opplæringsloven faktisk har plikt til å skaffe et tilbud, men ikke klarer å skaffe et slikt tilbud til mange elever?

Statsråd Kristin Clemet [10:32:48]: Før vi fikk friskoleloven, hadde vi en privatskolelov, så vi har jo lang erfaring med å ha det vi da kalte privatskoler, som vi nå kaller friskoler, nemlig privatskoler som oppfyller kriteriene for å motta støtte. Jeg mener at vi har god erfaring for å si at vi bør kunne håpe på et godt samspill, et godt supplement, et godt samarbeid mellom den offentlige og den private skolen.

Samtidig er det slik at alle i Norge har rett til videregående opplæring, og at kommuner og fylker – i dette tilfellet fylker – har plikt til å tilby det. Derfor må det økonomiske oppgjørssystemet i forhold til friskoler og mellom stat, kommuner og fylker ta hensyn til at fylket har andre plikter og andre planleggingsutfordringer enn friskolene har. Men når det er sagt: Det er en gradvis, liten vekst. Jeg tror aldri på noe veldig stort omfang av disse friskolene, rett og slett fordi det ikke er mulig å tjene en krone på dem. Dermed tror jeg ikke det ligger noe særlig incentiv der. Jeg tror det blir et supplement. Men når det blir det, mener jeg at det kan fungere utmerket.

Arne Sortevik (FrP) [10:33:57]: Det ligger over 400 søknader om etablering av friskoler. Over 100 gjelder oppstart fra kommende skoleår, 2005–2006.

Det er også samlet inn uttalelser fra alle fylkeskommunene, som jo ble utfordret med hensyn til sitt monopol. Da inntreer det merkelige at regjeringspartiet Kristelig Folkeparti, som her i Stortinget har vært med på å bære frem friskoleloven, faktisk kommer med innvendinger i høringsuttalelsene.

Det er ikke det viktigste poenget i seg selv, selv om det er et poeng, men det viktige er at det er mange som har søkt. Det er mange elever og foreldre som venter på avklaring. Den vel begrunnede engstelsen er jo at vi nå får en obstruksjonsrunde med ankeadgang og bruk av anke fra alle fylkeskommunene, som faktisk kan forhindre at veldig mange av de skolene innenfor videregående opplæring som ønsker å starte til høsten, kanskje ikke klarer det.

Hvordan sikrer statsråden at det faktisk blir skolestart?

Statsråd Kristin Clemet [10:35:07]: For det første er det nok noe færre søknader enn de som verserer i media, bl.a. fordi en del av dem må være å betrakte som useriøse. Dessuten er det bare et mindretall som gjelder den nye friskoleloven. Mange av dem gjelder skoler som også ville kunne bli godkjente etter den gamle privatskoleloven. De må oppfylle strenge vilkår, som Utdanningsdirektoratet nå vurderer – strengere enn før – til kvalitet, til inntak av elever, til begrensede egenandeler og forbud mot alle former for utbytte. Det ser nå Utdanningsdirektoratet på. I tillegg ser de på de høringsuttalelsene og innvendingene som kommer fra fylkene, for det sies jo i loven at fylkene ikke skal ha noen vetorett, men at dersom de har vesentlige innvendinger, skal man ta hensyn til dem.

Da vil jeg nevne ett forhold, og det gjelder det økonomiske oppgjøret, hvor noen fylkeskommuner hevder at de så å si vil tape på dette fordi de bruker mindre penger på den offentlige skolen enn friskolene får, enda friskolene får mindre enn den offentlige skolen. Jeg kan da fortelle at Regjeringen i kommuneproposisjonen vil fremme forslag om å redusere dette trekket overfor fylkene, slik at slike tilfeller ikke skal oppstå.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:36:26]: Nå svarte jo statsråden nærmest i sitt siste svar på mitt egentlige oppfølgingsspørsmål. Men jeg vil gjerne vise til et oppslag i Dagsavisen i går, hvor nok en fylkesordfører – denne gangen fylkesordføreren i Sør-Trøndelag – fremmer påstander om at friskolene vil bli «en økonomisk katastrofe» for fylkeskommunene. Statsråden har jo selv vært inne på at det er de enkelte prioriteringene som foregår innenfor de enkelte fylkene som kanskje er den største årsaken til at det blir problemer.

Men la meg utfordre statsråden på dette, for det er klart at den debatten som går om den offentlige skolen og eventuelle friskoler, og at det skal berøre økonomien i de en-

kelte fylkeskommunene, tar jo bort fokuset fra det som egentlig skulle være det viktige, nemlig innholdet i skolen.

Er det kanskje ikke da på tide å finne muligheter for å finansiere videregående skoler på en annen måte, slik at staten i større grad finansierer direkte rett mot den enkelte elev eller den enkelte institusjon, slik at man slipper debatten om finansieringen av den offentlige og private skolen?

Statsråd Kristin Clemet [10:37:32]: Dette har vært debattert mange ganger i denne sal, og Regjeringen går inn for rammefinansiering, bl.a. av hensyn til lokaldemokratiet.

Når det gjelder friskoler, er systemet slik at hver elev får mindre penger enn hver elev i den offentlige skolen. Oppgjøret mellom stat og fylke og mellom stat og kommune er slik at kommuner og fylker skal tjene på det. Det er det god grunn til, fordi de har andre plikter og planleggingsutfordringer enn friskolene. Likevel hevder noen at det kan finnes tilfeller hvor de ikke tjener på det. Blant annet ser jeg at Arbeiderpartiet i Sør-Trøndelag hevder at de bruker så lite på sin skole at de ikke tjener på det. Det ønsker vi å ta hensyn til, og det har vi allerede gjort ved å endre finansieringssystemet når det gjelder grunnskolen og friskoler knyttet til den. Vi kommer altså til å fremme et forslag om dette i kommuneproposisjonen når det gjelder videregående skole, for så å si ta bort det argumentet som ikke har noe med friskoleloven å gjøre, og som ikke er tilrettet. Systemet er laget slik at man skal ta hensyn til kommuners og fylkers planleggingsutfordringer.

Presidenten: Vidar Bjørnstad – til oppfølgingsspørsmål.

Vidar Bjørnstad (A) [10:38:40]: Nesten alle fylker har gått imot etablering av et stort antall private skoler, fordi de mener at det vil være negativt for deres muligheter til å gi et bredt desentralisert tilbud til egne elever. De private skolene – mange av dem med utgangspunkt i kommersielle skolekjeder – vil kun gi tilbud på de billigste og mest populære linjene og i sentrale strøk.

Regjeringen snakker mye om lokalt ansvar og mindre sentral styring. Statsråden vil til sjuende og sist være ansvarlig for etablering av private skoler og kan ikke desentralisere dette til underliggende etater.

Mitt spørsmål er følgende: Vil statsråden ta hensyn til vesentlige innvendinger, og har hun gitt beskjed til Utdanningsdirektoratet om hvilke vesentlige innvendinger som kan aksepteres? Eller: Vil statsråden la Utdanningsdirektoratet overkjøre lokale folkevalgte?

Statsråd Kristin Clemet [10:39:41]: I loven sies det uttrykkelig at lokale folkevalgte ikke har vetorett, fordi dette er en lov som er innrettet mot elevenes valgfrihet og foreldreretten. Men det står også helt klart at vi skal ta hensyn til de innvendingene som kommer.

Jeg har nevnt at vi ønsker å endre denne trekkordningen, for å kalle den det, og fremme forslag om dette i

kommuneproposisjonen. Vi vil også se på – slik vi har varslet tidligere, dersom det er en skjevfordeling i tilbudet på linjer eller studieretninger – om vi kan ha ulike satser for studieretninger, for at heller ikke det skal være noen ulempe for fylkene.

Jeg kan også meddele at jeg har fått en henvendelse fra Utdanningsdirektoratet, hvor de ber om departementets fortolkning av loven når det gjelder det samlede volum for etablering av friskoler. Man ser nå at det er en viss opphopning av søknader akkurat i år. Hver søknad kan jo være god nok for seg, men samlet sett kan det skape planleggingsutfordringer på sikt. Jeg vil besvare henvendelsen fra Utdanningsdirektoratet, hvor jeg tar hensyn også til slike forhold.

Presidenten: Rolf Reikvam – til oppfølgingsspørsmål.

Rolf Reikvam (SV) [10:40:48]: Det var en interessant opplysning at en del av søknadene var «useriøse». Det er jo ganske interessant at flertallet på Stortinget har vedtatt en lov som inviterer «useriøse» aktører til å søke om å få lov til å drive private skoler. Da blir mitt spørsmål – i og med at saksbehandlingen allerede har startet her i Stortinget: Definerer statsråden eksempelvis søknadene fra John Bauer, den svenske kommersielle aktøren, og fra Ván hoá som «useriøse»? Det ville vært interessant å få vite det, i og med at statsråden bruker begrepet «useriøse» søkere i forbindelse med etablering av privatskoler.

Men mitt spørsmål gjelder også fylkeskommunene, som har innvendinger. Fylkeskommunene har ansvaret for å skaffe elevplasser, de er nødt til å skaffe plasser til sine elever. Elevene har rettigheter. Når fylkeskommunene kan påvise og dokumentere at hvis alle disse søknadene blir innvilget, og elevplassene kommer på plass, kan dette få alvorlige konsekvenser for deres muligheter til å innfri og skaffe plass for elevene? Vil det være en såpass alvorlig innsigelse at en bør si nei?

Statsråd Kristin Clemet [10:41:58]: For det første: Hvis Rolf Reikvam noen gang skulle innta regjeringskontorene, tror jeg han vil se at det kommer opptil flere «useriøse» henvendelser dit. Med det mener jeg å si at det er helt klart at en del av søknadene – det har kommet 200 søknader fra en enkelt person – kan man med et øyekast se ikke oppfyller kriteriene for å kunne etablere friskole.

Og så når det gjelder volumet: Jeg er helt enig i at volum og tempo i forbindelse med etablering av friskoler er et relevant argument, sett fra fylkenes side. Som jeg redegjorde for i mitt forrige svar, har Utdanningsdirektoratet rettet en henvendelse til departementet om å bistå med en lovfortolkning i så henseende, og det vil jeg gå inn i. Men jeg mener som utgangspunkt at det er relevant.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Trond Giske (A) [10:42:57]: Jeg har et spørsmål til barne- og familieministeren.

Det kommer nå signaler fra mange deler av landet om at antall barnevernssaker og antall bekymringsmeldinger stiger kraftig. Grov omsorgssvikt, psykiske lidelser, rusmiddelproblemer og dårlig økonomi er blant årsakene til at flere ber om hjelp fra barnevernet. Samtidig ser vi enkelte plasser at man faktisk kutter i antall ansatte i barnevernet, samtidig som saksmengden altså øker. Det kan bety at de som er aller svakest i vårt samfunn, barn som vokser opp i så dårlige forhold at barnevernet faktisk må inn, ikke får den hjelpen de trenger. Hva vil barne- og familieministeren gjøre for å sikre at alle barn i Norge får skikkelig hjelp?

Statsråd Laila Dævøy [10:43:50]: Det er riktig at vi har en økning i antallet bekymringsmeldinger til barnevernet. Det har vi hatt de siste årene, og det er viktig at man har en god statistikk på dette. Jeg antar at representanten viser til den statistikken som kom fra Statistisk sentralbyrå for et par dager siden. Denne foreløpige statistikken er kanskje ikke helt korrekt, men samtidig er det korrekt at barnevernet får melding om flere vanskeligstilte barn.

Representanten nevnte at man kutter i antall fagstillinger i barnevernstjenesten. Antallet har – hvis man ser det over tid, fra 2001 til 2004 – faktisk økt, så det er ikke riktig det som ble sagt. Det kan kanskje være at man finner et og annet eksempel, men totalt sett har kommunene økt antall stillinger også i det kommunale barnevernet. Det som er viktig, er at alle barn får hjelp når de har behov for det. Vi ser at andelen fristoversittelser, altså dette med at barnevernet ikke er tidlig nok ut når de får en melding, har gått ned. 97 pst. av alle meldinger behandles i løpet av én uke, og det er en liten økning fra 2001 fram til 2004. Dette ser vi positivt på. Også antall undersøkelser i barnevernet som holdes innenfor fristene, har økt.

Vi må nok gå dypere ned i statistikken hvis vi skal finne årsakene. Det kan jo også være, slik vi håper, at utviklingen skyldes en lavere terskel for å ta kontakt med barnevernet. Dette er også et av reformtiltakene i det nye barnevernet, nemlig at alle skal kunne ta tidligere kontakt og få tidligere hjelp. Hvis det skyldes at flere har det svært mye vanskeligere, er det klart at det er bekymringsfullt. Barnevernet følger dette opp i alle regioner, også i det nye barnevernet, også i kommunene. Kommunene gjør en god jobb med barnevernet i dag.

Trond Giske (A) [10:46:05]: Jeg takker for svaret.

Likevel er signalene fra deler av Norge svært bekymringsfulle. Mandag 4. april hadde Dagsavisen et oppslag med overskriften «Ungdomskriminelle ute av kontroll», hvor fungerende stasjonssjef ved Stovner politistasjon viser til at utallige brutale kiosk- og butikkran, volds- og skyteepisoder gjør at han nå må slå alarm. Han sier at han frykter at dagens kiosk- og butikkranere skal bli morgendagens Stavanger-ranere, og viser til at en del allerede er etablerte kriminelle. Dem får vi ikke gjort noe med, sier han, men vi må hindre at deres yngre brødre og venner blir rekruttert inn. Han viser til at barnevernet griper inn

for sent, at man ikke har nok ressurser, og at man faktisk risikerer at det hele kommer ut av kontroll.

Da synes jeg ikke svaret fra statsråden er godt nok, da kreves det en langt sterkere og mer offensiv innsats for å hindre at barn og unge kommer inn i de miljøene som ofte er resultatet av dårlige oppvekstvilkår, rusmiddelmissbruk, psykiske lidelser osv. – og det lurer jeg på hva Regjeringen har tenkt å gjøre med, offensivt.

Statsråd Laila Dævøy [10:47:15]: Jeg er helt enig i det som ble sagt, og dette er også noen av de tingene vi gjør. Representanten kjenner også til at man jobber med å få til mye bedre og mer forebyggende tiltak i barnevernet. Vi kan allerede nå, ett år etter at reformen ble innført, vise til at vi bruker institusjon mindre. Vi bruker fosterhjemmer, dersom man må ta barnet ut av familien. Og hjelpe-tiltakene øker. Det viser også at vi i større grad har klart å komme på offensiven når det gjelder å komme inn tidligere og bruke de nærmiljøbaserte metodene i barnevernet, Multisystemisk terapi, MST, og det vi kaller Parent Management Training Oregon, som nettopp går ut på å fange opp barn og unge på et så tidlig tidspunkt som mulig. Når det gjelder MST, har det også vist seg å være en svært vellykket metode når det gjelder å forebygge kriminalitet og rusmiddelproblemer blant barn og unge.

Vi har også satt i gang ganske store samarbeidsprosjekter mellom politi og barnevern. I flere kommuner jobbes det nå svært godt med dette. Vi får en ny kartlegging i november i år som går på kunnskapsstatus knyttet til samarbeid mellom ulike etater i kommunene og mellom første- og andrelinjetjenesten. Denne vil også bli brukt til å sette i gang enda bedre samarbeidsmodeller mellom de ulike etatene.

Presidenten: Det blir to oppfølgingsspørsmål – først Gunn Karin Gjøl.

Gunn Karin Gjøl (A) [10:48:58]: Det er opplagt at gode oppvekstvilkår gjennom offentlige tilbud til barn og ungdom er den beste garantien for å hindre at barn blir kriminelle. Vi har fram til nå hatt veldig lite kriminalitet i ungdomsgruppa vår, nettopp fordi vi har vært flinke når det gjelder forebyggende tiltak. Men det vi ser, er at dette er et økende problem. Når det gjelder de som allerede er blitt kriminelle, er det avgjørende at vi greier å stoppe dem mens de fremdeles er i startgropa for en kriminell løpebane. For den gruppa mangler vi ofte de gode tiltakene. For barn under 15 år er det ofte ikke reaksjoner i det hele tatt, og for barn over 15 år er det eneste alternativet vi har, fengsel. Vi vet at fengsel for barn på 15 år fungerer som rene forbryterskoler.

Jeg har lyst til å utfordre barne- og familieministeren og høre hva hun tenker å gjøre i forhold til denne gruppa, for å stoppe barn og unge som er i startgropa for en kriminell løpebane. Hvilke tiltak tenker hun å sette i gang?

Statsråd Laila Dævøy [10:49:57]: Dette er en sårbar gruppe. Når det gjelder ungdomskriminalitet – når det dreier seg om barn under 15 år – har vi gjort en del. Fra i

fjor av er det etablert et tettere samarbeid mellom politi og barnevern i slike saker. Hvis politiet får kjennskap til og får meldt et barn under 15 år som kriminelt, blir det i dag innkalt til en foreldresamtale, samtidig som politiet har plikt til å sende en bekymringsmelding til barnevernet. Disse barna og ungdommene følges opp på en helt annen og bedre måte i dag. Det er klart at dette er en utfordring for politiet og for barnevernet.

Samtidig er det klart at kommunene har et ansvar. Men jeg vil også henvise til de gode tiltakene Barne- og familiedepartementet har satt i verk når det gjelder oppvekstvilkår, altså ungdomstiltak i store byer. Disse tiltakene er nå utvidet til å gjelde 23 av de største kommunene våre og de største byene våre. Det er meget gode tiltak som går rett inn i kjernen av tilretteleggingen for bedre ungdomstiltak nettopp for disse utsatte gruppene. (Presidenten klubber.) Det er godt anvendte midler.

Presidenten: Av hensyn til alle som har lyst til å stille spørsmål, må vi passe tiden, og det er 1 minutt til oppfølgingsspørsmål og 1 minutt til svar.

May Hansen – til oppfølgingsspørsmål.

May Hansen (SV) [10:51:29]: Meldingene til barnevernet har økt. Prosentvis innvilger vi etter melding færre tiltak enn før. Terskelen for å innvilge tiltak ligger høyere enn før, er de tilbakemeldingene vi får når vi reiser rundt omkring i landet. Det er også barnevernssjefer som har vært ute og sagt dette offentlig.

Det er kommuneøkonomien som styrer tiltakene i barnevernet, ikke behovet, sier den enkelte barnevernsarbeider. I det siste har jeg også fått flere henvendelser fra ansatte i det statlige barnevernet som sier akkurat det samme, at det er økonomien og ikke behovet som styrer tiltakene også i det statlige barnevernet. Dette gjelder våre mest utsatte og sårbare barn, som har rett på tiltak etter loven. Voldsutviklingen har man vært inne på. Er ikke statsråden nå bekymret når det kommer meldinger både fra kommuner og fra det statlige barnevernet om at det er økonomien som styrer tiltakene?

Statsråd Laila Dævøy [10:52:32]: Hvis det er riktig at det kommer alarmerende meldinger fra ansatte i barnevernet i kommunene og fra det statlige barnevernet om at det er økonomien som styrer, er det klart at det er meget bekymringsfullt. Disse meldingene har ikke denne statsråden mottatt. I den grad en vet hvor dette skjer, vil jeg gjerne vite det. Dette vil jeg selvsagt følge opp.

Jeg har lyst til å vise til at når det gjelder opplysningsplikt og opplysningsrett, er det ganske strenge regler knyttet til dette. Vi kom med et nytt rundskriv om taushetsplikt og et rundskriv der vi både tar opp opplysningsplikten og opplysningsretten til barnevernet, for få uker siden. Det har nemlig vært litt variasjon i hvordan dette har vært fulgt opp i de forskjellige kommunene og av de forskjellige etatene. Dette er blitt veldig godt mottatt. Jeg tror at det kan være svært klargjørende, både når det gjelder andre etaters rett til å gi opplysninger til barnevernet, og også

når det gjelder hvordan barnevernet skal følge opp disse meldingene på en god måte.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [10:53:43]: Jeg har et spørsmål til utdanningsministeren.

«Friskole-boom i Bygde-Norge» leser vi i Nationen i dag, om friskoler som erstatter lokale grendeskoler. Det er en klar utvikling der vi ser at der kommunen av økonomiske årsaker tvinges til å legge ned skoler og sentralisere elevene, er det noen foreldre som sier at nei, dette finner vi oss ikke i, vi vil ha skolen vår, vi starter en friskole. Det krever mye arbeid og organisering, men så viktig er skolen for dem, for ungene og for bygden, at de påtar seg oppgaven.

Spørsmålet mitt er: Er det økt valgfrihet for foreldre og elever at en tvinges til å påta seg skoledrift for en skole som er identisk med den offentlige? Mener statsråden, som øverste ansvarlig for den offentlige skolen, at skoledrift er en foreldreoppgave?

Statsråd Kristin Clemet [10:54:43]: Akkurat det med at det opprettes friskoler i bygdene, og at det opprettes grendeskoler, er ikke noe nytt. Men det viser at det ikke er helt riktig, som det hevdes av noen, at en friskolelov bare får virkning i de store byene. Tvert om ser det ut som den får virkning mange steder, og det synes jeg er positivt.

Det sentrale for oss er valgfriheten og foreldreretten. Når det gjelder friskoleloven, som er mye omdiskutert, har det i grunnen ikke skjedd noe annet med den enn at vi har fjernet kravet til at skolene må være religiøse eller ha en alternativ pedagogikk. For øvrig er kravene stort sett strammet inn, både når det gjelder kvalitet, forbud mot å sile elever, egenandeler og, ikke minst, kravene til utbytte. Jeg ser positivt på friskolene, og jeg tipper at det er mange i denne salen – kanskje ikke akkurat nå, det er ikke så mange her – i dette storting og tidligere storting som selv har gått i friskoler. Jeg tipper at det er mange som har barna sine i friskoler, og jeg tipper at hver og en har gode grunner for det. De grunnene kan være positive, at man ønsker å gå et annet sted fordi man ønsker seg noe spesielt, f.eks. Steiner-pedagogikk, religion eller hva det skal være. Eller det kan også være hva jeg vil kalle litt mer negative grunner, og det synes jeg kanskje er litt undervurdert i debatten, at det er noen som må vekk fra den skolen de går på, fordi man ikke passer inn på den nærskolen og i den klassen man er blitt tildelt.

Det som er litt paradoksalt i forhold til det spørsmålet som reises, er at små skoler veldig ofte er drøftet ut fra et økonomisk perspektiv i Norge. Man bør også drøfte dem ut fra et kvalitetsperspektiv og et pedagogisk perspektiv. Men hvis man lar det fare, er det et paradoks at de små skolene ofte er veldig dyre for kommunene, men ikke dyre for landet.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [10:56:36]: Men dette dreier seg ikke om alternative skoler, dette er skoler som

er identiske med den offentlige, men som det offentlige ikke har råd til å drive. Min påstand er at aktive bygdefolk ikke velger å drive skole, men er tvunget til å drive skole til beste for ungene og for bygden.

I dag foreligger det mange søknader om å få etablere friskoler, og to tredjedeler av dem er videregående skoler. Mange fylkeskommuner har påpekt at godkjenning av disse vil rasere eksisterende skoletilbud.

Spørsmålet mitt er: Hvordan samsvarer dette med tanken om valgfrihet? Skal valgfriheten bare gjelde for dem som velger et privat tilbud, og ikke for det store flertall som ønsker å gå i den offentlige skolen, men hvor den offentlige skolen, f.eks. i Austrheim i Hordaland, kanskje ikke er der til neste år fordi elevgrunnlaget er svekket, og fordi fylkeskommunen ikke har råd til å drive med et svekket elevgrunnlag?

Statsråd Kristin Clemet [10:57:34]: Det er ingen skoleplikt i Norge, det er en opplæringsplikt, og norske foreldre kan velge mellom en privat skole, en offentlig skole, en friskole eller hjemmeundervisning. 98 pst. velger den offentlige skolen. Tilfredsheten med den offentlige skolen er stor, og den er økende. Regjeringens mål er at gjennom Kunnskapsløftet, som skal gjennomføres, skal enda flere bli fornøyd med den offentlige skolen. Men jeg mener at det ikke står i motstrid at vi ivaretar valgfriheten og foreldreretten. Hvis det er slik at etablering av friskoler vil rasere det offentlige tilbudet, som det her vises til i spørsmålet, vil ikke søknadene bli godkjent. Jeg har til og med i denne spørretimen redegjort for at Regjeringen vil endre de økonomiske rammebetingelsene, at vi vil se på om vi kan ha ulike satser for studieretninger, og at direktoratet også har rettet en henvendelse til departementet nettopp om dette med volum.

Presidenten: Det blir to oppfølgingsspørsmål – først Magnhild Meltveit Kleppa.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [10:58:36]: Det er bra at statsråden no signaliserer at ho vil sjå på økonomien i høve til fylkeskommunane. Det ligg eit forslag frå Senterpartiet til behandling i Stortinget om akkurat det. Det er fint at Regjeringa no kjem etter.

Eg synest statsråden undervurderer det som no er problemstillinga i mange distriktskommunar i dette landet. Der kommuneøkonomien ikkje strekk til og kommunane må sentralisera skulane sine, har foreldra eitt val dersom dei ser verdien av å behalda skulen i eige nærmiljø, og det er å gå inn og sjølve engasjera seg for å etablere ein alternativ skule. Er det valfridom? Er det slik at denne regjeringa berre står for valfridom i høve til å velja ein friskule der det er eit alternativ, eller vil Regjeringa føreta seg noko for å sikra valfridom for alle dei foreldra som helst vil ha ein offentleg skule?

Statsråd Kristin Clemet [10:59:45]: Økonomien i norsk skole bedres. Det brukes mer penger. Det er høyere lærertetthet og høyere voksentetthet i gjennomsnitt. Det er kommunene som har ansvar for skolestrukturen, og når

man debatterer den, så tror jeg – jeg håper i hvert fall – at man ikke bare debatterer økonomi, men også hva som gir et kvalitativt godt tilbud for elevene. Dersom en kommune bestemmer seg for den og den skolestrukturen, og foreldrene bestemmer seg for at de da ønsker å starte en friskole, synes jeg ikke vi kan nedlegge noe forbud mot at foreldrene i de kommunene skal kunne nyte godt av den samme valgfriheten og foreldreretten som alle andre. Alle i denne salen vil jo tydeligvis tillate noen å opprette friskoler, de som har et religiøst alternativ, et pedagogisk alternativ. Jeg synes ikke Nyskolen eller Montessori-skolen eller Skagerak-skolen står noe tilbake for de valgene andre tar, og jeg mener at den retten bør være så lik som mulig for alle.

Presidenten: Trond Giske – til oppfølgingsspørsmål.

Trond Giske (A) [11:00:48]: Jeg synes statsrådens logikk ikke henger helt sammen. Hun viser til at det bare er 2–3 pst. som går i private skoler, og derfor er ikke den nye privatskoleloven noe problem. Poenget er jo at den nye loven ennå ikke har hatt virkning på Skole-Norge. Det er jo først fra høsten av, neste høst og høsten deretter at det virkelige frisleppet av skolene kommer, fordi de som har søkt etter den nye loven, ennå ikke har kommet i gang.

Statsråden har selv flere ganger vist til Sverige, hvor dette har gått så bra. Vel, nå viser de nye undersøkelsene i Sverige at det er større sosiale skiller, det er større forskjeller mellom elevene, og også alarmsignaler fra en del i det politiske miljø viser at dette er i ferd med å gå over styr. Så spørsmålet mitt er om statsråden nå vil endre sin oppfatning, i og med at signalene fra Sverige som hun selv hele tiden har vist til, faktisk er motsatt av det hun tidligere har vist til. Det blir langt flere private skoler, og det blir større forskjeller mellom elevene og det tilbudet de får.

Statsråd Kristin Clemet [11:01:46]: Friskoleloven er strammet inn på alle punkter i forhold til privatskoleloven bortsett fra ett – vi forlanger ikke lenger at formålet skal være religiøst eller pedagogisk. Antall nye skoler som har kommet på grunnskoleområdet som følge av dette, og som ikke kunne ha vært godkjent etter den forrige, er ca. ti. Så er det ganske mange søknader i år, men det blir færre neste år.

Henvisningen til Sverige holder ikke helt mål, fordi vi ikke har samme lov. I Sverige er det bl.a. anledning til å ta ut utbytte. Den svenske skoleministeren, som er sosialdemokrat, sier han er positiv til friskolene, at det driver frem kvalitetsutvikling, og at det er viktig med valgfrihet, men at det også er viktig at alle har informasjon. Han synes det er bra at det er valgmuligheter, og sier at han ikke har noen ambisjoner om å endre på det.

I forhold til dette med sosial segregering mener jeg at det ikke medfører riktighet. Det er ulikhet i norsk skole. Det er forskjell på en skole i Oslo vest og i Oslo øst. Da blir spørsmålet: Vil fritt skolevalg eller friskole øke eller minske den ulikheten? Det er et empirisk spørsmål, for å si det kort. Det må man undersøke i hvert enkelt tilfelle,

og det går ikke an å trekke noen allmenne konklusjoner av det.

Presidenten: Tiden for den muntlige spørretimen er nå omme, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir noen endringer i den oppsatte spørsmålslisten, og presidenten viser i den sammenheng til den oversikt som er omdelt på representantenes plasser i salen.

De foreslåtte endringer i dagens spørretime foreslås godkjent. – Det anses vedtatt.

Endringene var som følger:

Spørsmål 9, fra representanten Steinar Bastesen til forsvarsministeren, vil bli besvart av samferdselsministeren på vegne av forsvarsministeren, som er bortreist.

Spørsmål 10, fra representanten Ola D. Gløtvold til miljøvernministeren, vil bli besvart av samferdselsministeren på vegne av miljøvernministeren, som er bortreist.

S p ø r s m å l 1

Rolf Terje Klungland (A) [11:03:24]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til statsråden:

«En enke i Kvinesdal opplevde at flommen i fjor høst gravde ut grunnen under huset hennes. Det måtte igangsettes tiltak øyeblikkelig for å redde huset. Hos forsikringsselskapet fikk hun beskjed om å henvende seg til Naturskadefondet. Der fikk hun beskjed om at hun ikke fikk støtte fordi tomten var festet.

Hva vil statsråden gjøre for å hjelpe kvinnen og personer i tilsvarende situasjoner?»

Statsråd Lars Sponheim [11:03:55]: Det følger av naturskadeloven § 3 at skade på eiendom som tilhører staten, en kommune eller en fylkeskommune, ikke erstattes etter denne loven. Dette er en konsekvens av prinsippet om staten som selvassurandør, og at det er et bevilgnings-spørsmål om staten vil bruke penger på å utbedre skader på statlige eiendommer.

Etter det jeg har fått opplyst, er det Opplysningsvesenets fond som er grunneier/bortfester i den saken som representanten her tar opp. Prinsippet om statlig selvassuransanse gjelder også for eiendommer tilhørende Opplysningsvesenets fond. Dette betyr at festeren ikke har rett til erstatning etter gjeldende bestemmelser. Jeg finner derfor ikke grunn til å forfølge denne konkrete saken nærmere.

Kvinnen det refereres til i denne saken, bør eventuelt på privatrettslig grunnlag fremme sitt krav overfor Opplysningsvesenets fond, som er bortfester.

Jeg kan ellers opplyse representanten om at Landsbruks- og matdepartementet allerede i budsjettproposisjonen i høst varslet at vi vil sette i gang arbeid med en bred gjennomgang av naturskadeordningen. I den sammenheng vil det være naturlig å vurdere omfanget av ordningen, herunder om festere av eiendommer som eies av sta-

ten, en kommune eller en fylkeskommune, og som er stilt til rådighet for festeren på langsiktig avtale, skal få rett til erstatning etter naturskadeloven.

Rolf Terje Klungland (A) [11:05:13]: Jeg er veldig skuffet over svaret. Dette gjelder ikke bare denne personen. Det er jo faktisk 300 festetomter her i landet, der festerne i forhold til naturskade betaler inn en forsikringssum til Naturskadefondet uten å få noe igjen for det. Lensmannen, som takstmann, ringte til denne enken og gav beskjed om at dersom ikke regningen på 200 000 kr ble betalt, ville han tvangsselge huset hennes, huset til en person som har trodd at hun har betalt inn for å forsikre seg. Nå viser det seg at staten og statsråden heller ikke har noen interesse av å hjelpe henne eller andre folk i tilsvarende situasjoner.

Statsråd Lars Sponheim [11:06:06]: Jeg kan ikke forstå at representanten har fulgt med på svaret mitt, for jeg sa altså at vi i budsjettproposisjonen i fjor varslet en gjennomgang der dette blir vurdert. Her ligger det et regelverk til grunn, og det er et regelverk jeg ikke har sett at representanten på noe tidspunkt har vært imot, nemlig at staten er selvassurandør i slike tilfeller. Det er et grunnleggende prinsipp at i de tilfeller hvor staten ikke er eier, men det er private eiere, er det grunneieren som er ansvarlig for at tomten stilles til disposisjon for fester. Da er det grunneieren som får erstatning når skaden er utbedret. Det betyr at i dette tilfellet er det åpenbart for meg at denne festeren som har fått denne skaden, har rett til å få tomten reparert av Opplysningsvesenets fond, som er bortfester. Det er jo sånn at når en fester, leier en en rett til å ha huset sitt der. Da er det den en betaler for å få den retten, som er pliktig til å holde en med tomt. Når tomten så å si forsvinner, er det selvsagt bortfesters plikt å reparere tomten.

Rolf Terje Klungland (A) [11:07:05]: Ja, da vil jeg takke for svaret, som nå ble mye klarere og mye greiere. Det er jo sånn at selv om staten er selvassurandør, har de jo også et ansvar for at folk ikke kommer opp i slike problemer at de må selge hus og hjem på grunn av noe som de i utgangspunktet ikke har vært klar over. Jeg håper at statsråden kan klargjøre framgangsmåten denne enken og andre festere i Norge skal velge for å få ut disse pengene, når det er slik at lensmannen, som har ansvaret for slike erstatningssaker, bare sier til dem som bor på festet tomt, at enten betaler de regningen, eller så tvangsselger han huset.

Statsråd Lars Sponheim [11:07:48]: Som jeg sa i begge mine svar, er det slik at tomten er bortfestet i dette tilfellet. Når tomten som man betaler for, forsvinner under huset, må man ta kontakt med den som eier tomten, og som er forpliktet til å holde en med en tomt, fordi en betaler for det. Da vil det være, som jeg sa i mitt svar, på privatrettslig grunnlag, slik at tomteeier må sørge for å utbedre skader, og at en leverer det en er forpliktet til å levere, nemlig en tomt til fester.

Det er slik at grunneieren må ha et ansvar. Når han tar seg betalt for å leie bort en tomt, er grunneieren ansvarlig for å levere det han skal levere, nemlig en tomt til å ha et hus på. I dette tilfellet bør bortfester ta tak i dette. Her må det åpenbart ha vært en misforståelse, at en tror at Naturskadefondets regler, lensmannen osv. kommer inn i bildet. Det får vi se. Men det står klart i § 3 at for statlig eid grunn er det staten som selvassurandør som står ansvarlig.

Jeg vil anbefale denne kvinnen å ta kontakt med tomteeier, Opplysningsvesenets fond, for å få orden på sitt mellomværende.

S p ø r s m å l 2

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:09:05]: Jeg vil tillate meg å stille følgende spørsmål til justisministeren:

«Søndag 10. april 2005 var det et oppslag i Aftenposten hvor leder av Politiets Fellesforbund Oslo gikk sterkt ut mot situasjonen i Oslo og hevdet at det etter den store budsjettøkningen for inneværende år, fortsatt ikke var mer synlig politi ute på gatene i Oslo. Det ble også vist til andre forhold som Politiets Fellesforbund mente var grunnlaget for at så hadde skjedd.

Deler statsråden oppfatningen om at det ikke er mer synlig politi i Oslo, og i så fall hva er årsaken til dette?»

Statsråd Odd Einar Dørum [11:09:38]: Det er helt riktig at Oslo politidistrikt, som følge av budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og Regjeringen, fikk en betydelig økning i bevilgningen for 2005, nærmere bestemt 105 mill. kr, i tillegg til det som lå i St.prp. nr. 1 for 2004-2005. I avtalen var det forutsatt at styrkingen skulle gå både til de nasjonale oppgavene og til den generelle driften. I henhold til den informasjonen jeg har innhentet fra Oslo politidistrikt og Politidirektoratet, er disse forutsetningene fulgt opp i Oslos budsjettplanlegging for 2005. De økte bevilgningene har bl.a. medført at Oslo-politiet ikke trenger å gå med ubesatte stillinger i år. I 2004 hadde de ca. 70 vakanser, altså ubesatte stillinger. Det i seg selv vil øke antallet aktivt politi og styrke muligheten for mer synlig politi. Videre vil Oslo politidistrikt ansette flere livvakter og flere arrestforvarere, som også vil bidra til at politidistriktet kan frigjøre flere polititjenestemenn og -kvinner til utadrettet innsats for Oslos befolkning.

Den økte bevilgningen for 2005 har med andre ord gitt Oslo-politiet vesentlig større handlingsrom for å bekjempe kriminaliteten i Oslo, og er fulgt opp helt i tråd med budsjettavtalens intensjoner og forutsetninger. Dette innebærer at jeg ikke deler synspunktene som Politiets Fellesforbunds leder i Oslo gav uttrykk for i Aftenposten 10. april 2005.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:10:56]: Jeg takker statsråden for svaret, som høres positivt ut. Det er i tråd med det som var en del av budsjettavtalen mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene.

Det er dog bekymringsfullt, etter mitt syn, at man kan oppfatte det slik at Politiets Fellesforbund her langt på vei gir en slags form for desinformasjon. Det vil være uhel-

(Ellingsen)

dig, siden det kan være med på å skape utrygghet for borgerne i Oslo. Hvis man ser det i lys av et oppslag mandag 18. april om at Oslo i fjor oppklarte tre av hundre grove tyverier, er vel situasjonen i Oslo allerede nok utfordrende om man ikke skulle få dette på kjøpet.

Så oppfølgingsspørsmålet mitt til statsråden blir: I hvor lang tid regner statsråden med at vi må ha styrkede bevilgninger for fortsatt å kunne avsløre den reelle kriminaliteten som finnes her i Oslo, og på den måten ha muligheter for å bekjempe den og redusere den?

Statsråd Odd Einar Dørum [11:11:45]: Det var slik allerede i situasjoner med trange budsjetter at Oslo-politiet klarte å få til et utmerket samarbeid bl.a. med næringsdrivende og utesteder for å bekjempe en god del av vinningskriminaliteten. Allerede i inneværende år har Oslo-politiet – i tillegg til den alvorlige organiserte kriminaliteten som representanten og jeg vet hva er, og som vi ikke ønsker skal bli hverdagskriminalitet – med styrkede ressurser fokusert veldig sterkt på å få ned det vi kaller ran fra forretninger og kiosker, og har i løpet av første kvartal klart å redusere det med 70 pst. Det er min oppfatning at politiet gjennom de økte ressursene de fikk i budsjettavtalen, også for Oslo, og de erfaringene de har gjort med å jobbe forebyggende mot vinningskriminalitet, vil kunne skjerpe fokuset på dette.

Når det gjelder budsjettene framover, er det slik at de blir framlagt når de blir framlagt. Representanten og jeg har da den avtale at vi snakker sammen når vi kommer så langt. For min del er jeg svært glad for at vi fikk til den styrkingen som var i Regjeringens budsjettforslag, og den ytterligere styrkingen som kom etter budsjettavtalen med Fremskrittspartiet.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:12:52]: På nytt takker jeg for et positivt svar. Det er godt at vi fremdeles har et felles fokus på å bekjempe den utryggheten som innbyggerne i Oslo føler, og som en del tidvis også, tror jeg, har opplevd direkte på kroppen. Man kan si hva man vil om en følt utrygghet. Den trenger ikke være reell, men man kan likevel ikke ta fra noen en følelse av utrygghet. Så jeg tror det er viktig å fokusere på dette.

Det har også vært en diskusjon om budsjettfordeling, om rammene for Oslo kontra resten av landet. Der er det vel slik at enkelte andre politidistrikter har følt at Oslo kom i overkant godt ut for inneværende år. Siden regjeringspartiene og justisministeren er en part i budsjettavtalen, regner jeg med at vi er enige om at Oslo fortsatt har behov og trenger å styrke sin posisjon i forhold til den totale kriminalitetsbekjempelsen her i landet.

I forlengelsen av det kunne jeg tenke meg å høre om justisministeren ser ytterligere behov innen spesielle områder i Oslo, der vi fortsatt er sårbare, og der vi i fellesskap må gjøre en innsats for å bli bedre, og således kan fortsette å bekjempe kriminalitet og utrygghet hos borgerne her i byen.

Statsråd Odd Einar Dørum [11:13:59]: Representantens parti og det partiet jeg representerer, delte i sin tid den oppfatning at det var riktig å få et eget budsjettkapittel for Oslo. Det mener jeg fortsatt er riktig. Det er riktig både for å ivareta behovet for å løse nasjonale oppgaver som Oslo-politiet f.eks. har gjennom sin beredskapstrupp, bombehundekvipasjer, eskortetjeneste, livvakter osv., og for å gjøre det de skal for byens befolkning, hvor de etter min mening har funnet fram til gode arbeidsformer for å få resultater. De hadde i en lang periode et så sterkt trykk mot å bære våpen offentlig at det gav resultater. De vil holde det trykket for at ikke det skal glippe. Både Sentrum politistasjon og andre politistasjoner jobber mot nærmiljøet i samarbeid med f.eks. parkeringsselskaper og i samarbeid med utesteder, nettopp for å bekjempe den vinningskriminaliteten som oppfattes som krenkende. Representanten og jeg er helt enige om at den utryggheten som folk føler som følge av det, må vi ta på alvor. Fordi vi tar det på alvor, fordi politiet tar det på alvor, fordi politiet i mer trange år har lært seg fått bedre arbeidsformer, og fordi de har fått bedre ressurser, kunne jeg sist mandag sammen med politidirektøren si at i tillegg til å holde trykket mot den organiserte kriminaliteten vil vi også skjerpe trykket mot hverdagskriminaliteten. Den har i Oslo aspekter som ran mot forretninger og kiosker, og der har man også lyktes med å holde fokus.

Representanten og jeg har den oppfatningen at det i Oslo trengs satsing på både det nasjonale og det lokale, og det er mitt hovedperspektiv også framover.

S p ø r s m å l 3

Øystein Hedstrøm (FrP) [11:15:40]: Jeg har følgende spørsmål til barne- og familieministeren:

«TV2 Nettavisen har avdekket prisjuks hos matvarekjedene ved at det oppgis inntil 21 pst. for lave priser på matvarene. Matvarekjedene står for 98 pst. av omsetningen i dagligvaremarkedet, og en sabotering av markedsføringslovens intensjoner kan bety negative utslag for forbrukerne.

Hva vil statsråden foreta seg slik at konsumentene sikres korrekt prisinformasjon?»

Statsråd Laila Dåvøy [11:16:15]: Saken som representanten Hedstrøm tar opp, gjelder hvilke priser matvarekjedenes hovedkontorer oppgir på ulike varer. Disse kan variere fra butikkprisen, uten at dette i seg selv er noe galt. Etter konkuranseloven skal den enkelte butikk ha mulighet til å påvirke prisene. Avisene legger imidlertid hovedkontorets priser til grunn i sine matvarebarometre.

TV2 Nettavisen har undersøkt om prisene kjedene oppgir, er de samme som gjelder ute i butikkene, og funnet til dels betydelig variasjon mellom oppgitte og faktiske priser. I enkelte tilfeller er prisene lavere i butikkene, men i de langt fleste tilfeller er de høyere.

Den vanlige forbruker vil gå ut fra at den prisen som står oppført i barometeret, vil de også finne i kjedens butikker. Dersom TV2 Nettavisens undersøkelse er riktig, gir barometrene villedende informasjon til forbrukerne.

Det er beklagelig. Ideen med slike barometre er svært god, og de burde være lette å forstå. Det er synd hvis de viser seg å gi et feilaktig bilde og derfor kommer i miskreditt hos forbrukerne. Jeg går ut fra at avisene deler denne bekymringen, og at de vil iverksette tiltak for å rette opp troverdigheten i sine egne barometre.

Matvarebarometrene hører under redaktøransvaret, og presentasjonen og riktigheten av de prisene kjedene oppgir, er avisenes redaksjonelle ansvar. Markedsføringsloven gjelder ikke for avisenes redaksjonelle innhold, men det er viktig at avisene oppgir hvordan prisene er innhentet, og også sikrer at produktene er sammenlignbare. Kjedenes på sin side må og bør gi de opplysningene som er relevante for at prisundersøkelsene skal bli korrekte.

Dersom matvarekjedene benytter avisenes barometre i sin egen markedsføring, gjelder imidlertid markedsføringsloven. Markedsføringsloven skal sikre at forbrukerne ikke villedes. Dette gjelder også med hensyn til pris. Hvis matvarekjedene bruker resultatene fra medienes prisundersøkelser i sin egen markedsføring, må barometrene henvise til korrekte tall. Oppgir en matvarekjede at den er billigst, må dette kunne dokumenteres. Markedsføringsloven pålegger også butikkene å merke varene med korrekt pris.

Forbrukerombudet fører tilsyn med at disse bestemmelsene overholdes.

Øystein Hedstrøm (FrP) [11:18:39]: Jeg takker statsråden for svaret.

Det kan være liten tvil om at matvarekjedene jukser for å komme best mulig ut av medienes pristester, uavhengig av redaktøransvaret i avisene. Man kutter de prisene som er tatt med i barometrene, for å forsøke å komme godt ut. Det er for så vidt kanskje tillatelig, men man oppgir priser på helt andre produkter.

Jeg skal ta et par eksempler på det. Hvis man oppgir en kjøttpris, kan man oppgi prisen på frosset kjøtt, som naturlig nok er billigere fordi det er av forringet kvalitet. Eller når det gjelder pølser, kan man oppgi prisen på sportswiener, som kanskje har et annet fettinnhold enn vanlig wienerpølse, som det stilles strengere krav til. På den måten mister konsumentene muligheten til å fungere som prispoliti og kunne sammenligne priser. Det er helt klart villedende forretningsmetoder etter markedsføringsloven § 2, slik som jeg forstår det.

I sitt hovedsvar nevner statsråden forbrukerombudet. Er det ikke nå på tide at forbrukermyndighetene går inn og rydder opp i dette?

Statsråd Laila Dávøy [11:20:01]: Det er egentlig et vanskelig spørsmål representanten stiller. Markedsføringsloven regulerer ikke disse barometrene i seg selv, for det er avisene som innhenter disse opplysningene. Vi vet heller ikke hvordan journalistene formulerer spørsmålene sine, og hva som gir grunnlag for svarene.

Men jeg deler representantens bekymring for at dette vil kunne være villedende mot forbrukerne, når disse barometrene står i avisene. Men det er avisene selv som må kvalitetssikre innholdet i barometrene. Jeg synes det er

uakseptabelt hvis det er riktig at man spekulerer i dette fra bransjens side. Men det er ikke markedsføring, og det reguleres da ikke av markedsføringsloven, med mindre disse bedriftene selv bruker barometrene i sin markedsføring. Dette er komplisert, men slik er det altså.

Øystein Hedstrøm (FrP) [11:21:00]: Jeg takker statsråden for tilleggsvaret.

Dagligvareomsetningen i Norge er på ca. 160 milliarder kr i året, og den har forskjellige konkurransebegrensende faktorer – jeg rekker ikke å ta opp det. Men den reduserte matvareomsen som Fremskrittspartiet fikk til sammen med Regjeringen, og som skulle komme forbrukerne til gode, er heller ikke fulgt opp. Det viser tallene. Det er klart at dette skaper irritasjon hos lavinntektsgruppene, for en konkurransebegrensning bare på 1 eller 2 pst. vil jo bety milliardbeløp.

Føler ikke statsråden at det er behov for at konkurransemyndighetene og forbrukermyndighetene nå går inn og ser på dette og gjør noe konkret for å forsøke å sikre forbrukernes interesser?

Statsråd Laila Dávøy [11:21:53]: Jeg er enig med representanten i at det er viktig at forbrukerne får billigst mulig mat.

Oppfølgingsspørsmålet relaterer seg heller til matvareomsen, og det er et litt annet spørsmål, på siden av hovedspørsmålet. Men jeg er helt enig i at dette bør følges opp, og det følges opp på den måten at når det gjelder det jeg har ansvaret for, nemlig markedsføringsloven, ser man at her er prisene gale, eller at en markedsfører gale priser. De prisene som oppgis, skal være korrekte fra matbutikkjedenes side.

Når det gjelder hovedspørsmålet, kan det imidlertid tenkes at jeg kan ta kontakt med avisredaksjoner for om mulig rett og slett å få dem til å skrive i disse barometrene at dette bare er veiledende priser, og at forbrukerne selv må være oppmerksom på hvordan prisene er innhentet, og at det kan være feilkilder på en eller annen måte. Hvis representanten synes det kan være en idé, er jeg villig til å gjøre det, slik at forbrukerne selv i større grad kan ta ansvar.

S p ø r s m å l 4

Karita Bekkemellem Orheim (A) [11:23:10]: Spørsmålet mitt går til utdannings- og forskningsministeren:

«En meningsmåling nylig viste at to av tre var imot reklame i skolebøker. Organisasjoner som Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG), Utdanningsforbundet, Forbrukerombudet, Kreativt Forum og Framtiden i våre hender har uttalt at de ønsker reklameforbud i skolen. I Sverige benytter mange grunn- og videregående skoler seg av skolebøker sponset av næringslivet. Det finnes i dag ikke noe klart regelverk for dette i norsk skole.

Hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for å hindre kommersialisering av skolen?»

Statsråd Kristin Clemet [11:23:47]: Som jeg sa tidligere i spontanspørretimen i dag, tror jeg de aller fleste vil være enige om at skolen ikke skal være en arena for reklame og kommersielt press.

En undersøkelse som ble gjennomført i 2003 av Statens institutt for forbrukerforskning, viste også at omfanget av markedsføring i skolen pr. i dag er lite. Når flere organisasjoner nå, bl.a. gjennom et felles brev til meg, ønsker et lovforbud mot reklame i skolemateriell, er det først og fremst for å forhindre reklame i fremtiden.

Jeg har, også tidligere i dag, uttrykt en viss skepsis til å innføre et lovforbud, fordi det er vanskelig å finne en fornuftig avgrensning. Det er f.eks. bred enighet om at vi skal stimulere til at skoler og lærere skal bruke varierte læremidler og ulike opplæringsarenaer. Det krever bl.a. flere læremidler enn bøker, slik som aviser, tidsskrifter og Internett, hvor det som regel også er reklame. Utstyr og produkter som brukes i skolen, kan også representere en kommersiell påvirkning, f.eks. ved bruk av logo. Videre er det et mål at skole og lokalt arbeids- og næringsliv skal etablere partnerskap, noe som bl.a. kan innebære bedriftsbesøk, prosjektarbeid for elever, hospitering for lærere, lærerdeltakelse på bedriftsinterne besøk og forelesere fra bedriftene på skolene. Dette illustrerer noen av de gråsoner som kan oppstå.

På et møte departementet hadde med de nevnte organisasjonene i forrige uke, ble spørsmålet om reklame i skolen drøftet. Det var likevel et lovforbud mot reklame i lærebøker i grunnskolen som reelt sett ble diskutert. Et slikt forbud er juridisk ikke vanskelig, men det er noen problematiske sider. Dersom vi begrenser oss til å innføre et lovforbud mot reklame i lærebøker i grunnskolen og på den måten trekker opp en markant grense, vil vi samtidig gi et sterkt signal om at lovforbudet ikke gjelder på alle andre områder i skolen. Som allerede nevnt, utgjør lærebøkene en stadig mindre andel av læremidlene skolen bruker i dag, og et eventuelt forbud mot reklame i lærebøker vil dermed nærmest kunne få symbolsk betydning.

Opplæringsloven med forskrift har i dag ikke noe forbud mot reklame, men det ligger implisitt i bestemmelsen om rett til gratis opplæring i opplæringsloven at det ikke kan stilles krav om gjenytelser når det gis gaver til skolen. Dette innebærer at det allerede er innført et forbud mot sponning i form av motytelser. Det er opp til skoleeier og den enkelte skole å vurdere hvilke læremidler de vil bruke, og hvilke partnere de ønsker et samarbeid med.

Jeg har i utgangspunktet tillit til at skoler, foreldre og lokale politiske organer kan vurdere hvor grensen går for kommersielt press og uheldige samarbeidsrelasjoner. For å hjelpe skoleeiere og skoler i denne vurderingen vil departementet utarbeide en veileder for håndtering av reklame og kommersielt press i skolen, herunder også sponning. De tidligere nevnte organisasjonene er invitert til å kommentere utkast til veileder før den ferdigstilles.

Jeg vil også sette i gang en utredning for å vurdere om det finnes fornuftige måter å lovregulere dette feltet på. Utredningen vil kartlegge ulike alternativer og konsekvenser, og de nevnte organisasjonene er også invitert til å komme med konkrete forslag.

Til syvende og sist er det skolene som skal håndtere konkrete situasjoner som oppstår rundt reklame og kommersielt press i skolen. Det er derfor viktig at en eventuell regulering av dette feltet er fornuftig og mulig å etterleve i praksis.

La meg bare avslutte med å si to ord om den nevnte svenske undersøkelsen. Så vidt vi har kunnet bringe i erfaring, dreier dette seg om en undersøkelse gjennomført av Lærerforbundet som viste at 60 pst. av grunnskolene i Sverige på slutten av 1990-tallet hadde blitt sponset av foretak eller organisasjoner, og at majoriteten av lærerne som svarte, kunne tenke seg å takke ja til sponsortilbud under forutsetning av at sponsorene ikke påvirket innholdet i undervisningen.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [11:27:21]: Jeg vil takke statsråden for et grundig svar om et tema som opptar veldig mange. Det er ikke noe rart, for dette handler om å beskytte barna våre mot et mye sterkere kjøpepress i framtiden. Vi har sett at det har vært et veldig bredt engasjement fra flere instanser, og det synes jeg er meget prisverdig.

Situasjonen er den at det er noen arenaer som vi mener skal være reklamefrie for ungene våre. Jeg synes det på mange måter blir en fallitterklæring for velferdssamfunnet vårt hvis vi med all den kunnskapen vi har i dag, ikke klarer å beskytte de minste barna våre mot reklame i skolebøkene. En kan godt si at en veileder vil være et hjelpemiddel, men allikevel vil dette være et uforpliktende verkøy for kommunene. Det er problemstillingen i dag.

Selv om jeg på et vis forstår den prinsipielle tilnærmingen som statsråden prøver å ta til det, med at det er skolen som skal ha ansvaret, er dette helt uforenelig med at vi skal ha styring. Vi vet at kommuneøkonomien er så dårlig at mange ikke har noe valg i dag.

Statsråd Kristin Clemet [11:28:33]: Jeg deler ikke helt denne virkelighetsbeskrivelsen. Jeg vil egentlig ikke si at min innfallsvinkel her er spesielt prinsipiell. Den er vel snarere ganske praktisk. Poenget er: Er det mulig å finne en lovregulering som er til å leve med for skolene, og som kan få oppslutning? Jeg har ikke sett noen slik. Jeg vil gjerne utrede det. Hvis det er noen som har noen forslag, er jeg vidåpen for å motta konkrete forslag. Jeg har ikke sett det fra noen partier i Stortinget, ikke fra noen av organisasjonene, og det er et praktisk problem. Men likevel har jeg sagt at jeg vil igangsette dette arbeidet, og, som sagt: Alle kan komme med forslag.

Jeg synes det er talende i og for seg at når alle har dette engasjementet, og det ikke er noe særlig reklame i skolen, viser det kanskje at det er mulig å mobilisere det personlige ansvaret, at folk tar ansvar. Norsk skole har jo ikke noe behov for reklamefinansiering mer enn andre. Vi har mer ressurser enn alle andre i verden, så det er ikke noen nødvendighet for å drive skole.

Jeg må legge til at det er en annen liten gråsoner. Jeg har barn selv. Det som kommer i deres ransler – og skolen har brukt dem som postkontor – og som etter min vurdering er av størst kommersiell betydning, er henvendelser fra

idrettsbevegelsen som ganske kort etterpå medfører krav om kjøp av utstyr som er påført reklame. Hvordan skal vi forholde oss til det?

Karita Bekkemellem Orheim (A) [11:29:49]: Først har jeg lyst til å si at de konsekvenser vi har sett i en del kommuner allerede, er at kommunestyrene har ønsket å innføre reklame i skolebøkene. Det blir begrunnet med dårlig kommuneøkonomi.

Etter sterkt press fra foreldre og ansatte har det blitt stoppet en del plasser. Jeg må si at dette må vi ikke gjøre til et spørsmål om teknikk, om jus. Det er helt klart at dette er et politisk spørsmål. Hvis vi ønsker det – nå er det klart at det er statsråden som sitter på den juridiske kompetansen i departementet – er det fullt mulig å klare å komme med et slikt forslag. Jeg har stor forståelse for at statsråden ønsker å se på alle sidene ved dette, men de politiske signalene og det vi ser av meningsmålinger ute i samfunnet vårt, viser at det er sterk motstand mot et slikt forslag. Mange Høyre-politikere har gitt uttrykk for at dette er en utvikling de ønsker velkommen.

Statsråd Kristin Clemet [11:30:46]: Jeg har lovet å utrede det. Jeg skal love at den utredningen skal bli gjort så snart som mulig. Og skulle det skje så galt at regjeringalternativet overtar etter valget, skal utredningen ligge klappet og klar, slik at de på noen få dager kan gjennomføre et slikt forbud.

Karita Bekkemellem Orheim (A) [11:31:01]: Det er flott.

S p ø r s m å l 5

Arne Sortevik (FrP) [11:31:11]: La oss håpe at det blir unødvendig med en slik overgang.

Jeg har et spørsmål til utdannings- og forskningsministeren:

«Ved behandling av St.meld. nr. 30 (2003-2004) ble samarbeid mellom foreldre og skolen understreket som viktig for å nå skolens opplæringsmål. Omfang og innhold er imidlertid svært varierende blant skolene. Utvikling av samarbeid krever initiativ. Fra andre land kjenner vi ordninger der foreldre, foresatte, besteforeldre og andre på ulike måter deltar i skoletiden. Effekten er både ro i undervisningen og stimulans, spesielt til lesing og regning.

Vil statsråden ta initiativ til å etablere slike ordninger også i Norge?»

Statsråd Kristin Clemet [11:31:57]: I Norge har Foreldreutvalget for grunnskolen siden opprettelsen i 1976 arbeidet for aktiv foreldredeltakelse i grunnskolen. Gjennom en rekke prosjekter og ved ulike former for informasjon er foreldrene blitt trukket inn i skolearbeidet på mange forskjellige måter. FUG har imidlertid ikke hatt noen prosjekter spesielt beregnet på eldre mennesker.

Under et skolebesøk i Sverige i 2003 møtte jeg eldre som gjennom sitt frivillige engasjement i skolen var blitt

en stor og viktig ressurs for elevene, ikke minst sosialt. I Sverige kalles dette «Farmor och Morfar i Skolan». Tiltaket ble også omtalt i norsk presse i forbindelse med besøket der.

Den 8. august samme år ble det holdt et møte i departementet der representanter for Seniorsaken Norge, Norsk Pensjonistforbund og pensjonister og rektor knyttet til Bøverbru skole i Vestre Toten kommune deltok. Denne skolen har siden 1999 hatt et prosjekt der pensjonister er knyttet til skolen, og der både disse og elevene har stort utbytte av samarbeidet. Også andre steder i Norge har pensjonister og eldre på ulike måter vært knyttet til skolen, men sjelden som et planlagt og systematisk tiltak.

Departementet gav på møtet uttrykk for at det var ønskelig å følge opp med et prosjekt for utprøving av modeller for å benytte eldre som ressurs i skolen. Det ble bestemt at det daværende Læringscenteret skulle få i oppgave å drive prosjektet som fikk navnet «Skolebesteforeldre».

Skolebesteforeldre som idé handler om å utvikle kontakt og samhandling mellom barn og eldre gjennom skolen. I de nærmeste årene vil eldre utgjøre en stor gruppe i samfunnet. Flere kan regne med mange år med god helse og overskudd. De har en variert yrkes- og erfaringsbakgrunn, og eldre utgjør en betydelig og viktig ressurs i samfunnsnyttig arbeid. De vil samtidig ha glede av meningsfylte oppgaver på tvers av generasjoner og andre skiller i samfunnet. På en naturlig måte bidrar de eldre til overføring av kultur, tradisjoner, historie, kunnskap og erfaring. Ved å knytte nærmere bånd mellom gammel og ung øker trivsel og trygghet for alle, også utenom skoletiden. Både gammel og ung skal oppleve dette som positivt, en vinn-vinn-situasjon.

Skolebesteforeldre skal ikke erstatte noen av skolens personale, men være en tilleggsressurs for skolen. Det er viktig at de kjenner ansvar og har interesse for barnas utvikling og trygghet. Ordningen baserer seg på frivillighet, og er i prinsippet ulønnet.

Hovedmålsettingen er å etablere gode modeller i skolen for utvikling av samvær og samhandling mellom generasjoner.

Pilotskoler skal prøve ut modeller for engasjement av skolebesteforeldre i grunnskolen. De rekrutterer frivillige skolebesteforeldre som ønsker å delta, og prosjektet skal sørge for gode kanaler for erfaringsutveksling og informasjon mellom pilotskolene og andre interesserte. Pilotkolene er spredt over hele Sør-Norge og Trøndelag. Skolene utveksler erfaringer underveis og har en felles samling i året. Første samling ble holdt 23. mars 2004. Prosjektet varer ut skoleåret 2005/2006.

Styringsgruppen for prosjektet ble etablert høsten 2003 og består av representanter for departementet, Utdanningsdirektoratet, Norsk Pensjonistforbund, Seniorsaken Norge, Kommunenes Sentralforbund og Utdanningsforbundet.

Departementet ser med spenning frem til avslutningen av prosjektet. De erfaringene som gjøres, vil være av stor betydning for det videre arbeidet med å trekke nye grupper mennesker inn i skolens hverdag.

Arne Sortevik (FrP) [11:34:56]: Jeg takker for et utfyllende svar på ett av de områdene det er pekt på, nemlig besteforeldre. I mitt spørsmål spør jeg om ordninger som omfatter både foreldre og foresatte, i tillegg til besteforeldre og andre.

Det er slik at mange foreldre og foresatte har både tid, vilje og interesse av å komme inn i skolen i skolens tid og være aktivt til stede på ulike måter. Jeg tror at vi kan utvide og forsterke medvirkningen fra foreldre og foresatte utover dagens organisering, som vi kjenner gjennom FAU-ene og skolemiljøutvalgene som etter hvert nå kommer på plass. Mange foreldre og foresatte ønsker en annen form for medvirkning uten å være organisert eller valgt inn. Like fullt ønsker de å være til stede. Dette er et potensial for skolen som skolen må åpne for. Jeg håper at det kan tas initiativ også for prosjektarbeid sammen med FUG på dette.

Statsråd Kristin Clemet [11:36:00]: For det første tror jeg det foregår mye interessant mange steder. Det er interessant å se at når skoler f.eks. skal satse mer på leseopplæring eller matematikk, som er nevnt i spørsmålet, er ofte et av tiltakene et bedre samarbeid med foreldre og foresatte og gjerne også andre pårørende.

Det er kjent at på dette ene punkt hadde Regjeringen et litt annet forslag vedrørende organiseringen av foreldresamarbeidet da vi fremmet vår melding Kultur for læring. Det er ikke viktig nå, men det som kanskje er viktig, er at jeg i hvert fall den gangen drømte om at kommunestyrene skulle bringe hjem-skole-samarbeidet på dagsordenen og rett og slett debattere: Hvordan samarbeider vi, og hvordan ønsker vi å samarbeide med foreldrene i vår skole her i denne kommunen? Det vil sikkert variere avhengig hva slags kommune det er.

Nå vet jeg at det opprettes stadig flere kommunenes foreldreutvalg også, og jeg tar gjerne initiativ til å drøfte nærmere med FUG hvordan vi kan samarbeide om å stimulere til denne typen samarbeid, og hvordan vi også kanskje kan stimulere kommunene til å sette dette på dagsordenen i kommunestyrene.

Arne Sortevik (FrP) [11:37:06]: Igjen – takk for svaret. Det høres veldig bra ut. Jeg understreker nok en gang hvor viktig det er å videreføre Foreldreutvalget for grunnskolen slik vi har hatt det og kjent det, og slik vi fortsatt har det og kjenner det.

Til slutt: Deltakelse fra foreldre på skolen i skoletiden har to andre dimensjoner som jeg gjerne vil sende med på veien. Statsråden nevnte i det foregående spørsmålet at hun var «vidåpen» for forslag, så da benytter jeg anledningen. Det ene gjelder tilsynsdimensjonen. Det at voksne, foreldre og foresatte, er til stede, kan innpasses i en tilsynsordning ved skolens virksomhet. Det kjenner vi også fra andre land. Det andre går på sikkerhets- og vakthold-dimensjonen, som kan omfatte enkle forhold som trafikk-sikkerhet, trafikksikring. Det kan vi dra videre til tiltak for å bekjempe mobbing og til og med til regulært vakthold, om det skulle være nødvendig. Så jeg håper at statsråden

også vil se på denne typen oppgaver og i samarbeid med FUG drøfte om det også kan utredes nærmere.

Statsråd Kristin Clemet [11:38:18]: Jeg tror det er ganske vanlig, spesielt i de store byene, at foreldre er involvert når det gjelder trafikksikkerhet og den typen spørsmål. Det er positivt, selv om mitt inntrykk er at foreldre også gjerne vil bli involvert i det som mer dreier seg om skolearbeid og skolens innhold.

Når det gjelder tilsyn, har vi en annen tilsynsordning. Det er riktig, så vidt jeg vet, at bl.a. Danmark har hatt en tilsynsordning basert på foreldretilsyn, men hvis jeg ikke erindrer helt feil, tror jeg man er på vei bort fra det, i den forstand at Danmark nå drøfter å skjerpe sitt tilsyn bl.a. med friskolene, og at det kanskje kommer et annet system der.

R a n v e i g F r ø i l a n d hadde her teke over presidentplassen.

S p ø r s m å l 6

Lena Jensen (SV) [11:39:11]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til utdannings- og forskningsministeren:

«I Skjervøy er det igangsatt et spennende forsøk med videregående opplæringstilbud innenfor «Kyst og fisketurisme». Forsøket tar sikte på både å by elevene tilrettelagte opplæringsløp samt å bygge kompetanse i krysningen mellom to studieretninger. Til tross for gode erfaringer har søknad om videre forsøk blitt avslått av Utdanningsdirektoratet, med begrunnelsen at det er lite hensiktsmessig med slike forsøk, da det nå lages nye læreplaner og struktur i videregående opplæring.

Støtter statsråden denne begrunnelsen?»

Statsråd Kristin Clemet [11:39:44]: Dette forsøket var tenkt iverksatt fra høsten 2005 og er derfor ikke en videreføring av en eksisterende ordning. Troms fylkeskommune søkte om godkjenning for å starte opp med dette forsøket høsten 2005, og Utdanningsdirektoratet har gitt søknaden en grundig behandling. Direktoratets avslag fra 1. februar i år har sitt grunnlag i to forhold. For det første mener direktoratet at opplegget samlet sett ikke gir elevene en tilfredsstillende sluttkompetanse. For det andre mener direktoratet at det er lite hensiktsmessig med et slikt forsøk på det nåværende tidspunkt, fordi vi er inne i arbeidet med nye læreplaner og ny struktur i videregående opplæring.

Dette er fylkeskommunen innforstått med, og man har derfor ikke påklaget avgjørelsen til departementet. Jeg ønsker derfor å avvende saken for å se om det innenfor de nye programområdene for videregående opplæring vil være en mulighet for skolen på Skjervøy til å få handlingsrom til å gi elevene et tilsvarende tilbud der sluttkompetansen er tilfredsstillende.

Lena Jensen (SV) [11:40:39]: For en uke siden hadde vi en debatt i Stortinget om skole på arbeidsplass, der Høyres skolepolitiske talsmann uttalte følgende:

«Høyre er ikke redd for at ulike modeller prøves ut og settes i system, snarere tvert imot.»

Skjærvøy skole har tatt grep for å sikre elevtallet ved å tilby studieretningen «Kyst- og fisketurisme». Det er et tilbud som er framtidsrettet, hvor man har samarbeidet med det lokale næringsliv, og et tilbud som vil sikre kysten en kompetanse som er absolutt nødvendig.

Halvårsrapporten for dette forsøket, som har vært i gang et halvt år, viser at kvaliteten på dette tilbudet er høy. Det er for meg uforståelig at man da får avslag på søknaden til det videre forsøket.

Jeg hadde i dag håpet på et mer positivt svar fra statsråden. Hvilken type grep vil statsråden ta, og vil hun følge opp dette videre?

Statsråd Kristin Clemet [11:41:46]: Vi skal fra 2006 gjennomføre en stor reform i grunnskolen og i videregående opplæring som heter Kunnskapsløftet. Den innebærer både en strukturreform og en kulturreform i videregående opplæring. Noen kommuner, noen fylker, kommer kanskje til å søke om å starte på deler av reformen fra 2005. Jeg skal ikke gå langt inn på den reformen, men det er Regjeringens viktigste svar på de skolepolitiske utfordringene vi har.

Når det gjelder forsøk i norsk skole, har vi lange tradisjoner for det. Det var viktigere jo mer skolen ble styrt sentralt og rigid fra sentralt hold, og det er det jo mindre av nå. Fortsatt har vi forsøksbestemmelser, og de forsøksbestemmelsene blir forvaltet av Utdanningsdirektoratet. Her har det altså vært en søknad inne som er blitt avslått etter en grundig behandling. Jeg har nå gitt uttrykk for hva Utdanningsdirektoratet har begrunnet det med. Man har en klageadgang til departementet som kan nyttes, men så vidt jeg har fått oppgitt, er fylkeskommunen innforstått med avslaget og ønsker ikke å påklage det. Hvis det blir påklaget, kommer det på mitt bord, og først da vil jeg eventuelt ta stilling til det.

Lena Jensen (SV) [11:43:00]: En del av denne begrunnelsen, som også statsråden refererer til, er at Utdanningsdirektoratet har sagt at det er lite hensiktsmessig med slike forsøk, da nye læreplaner og struktur i videregående skole skal opp til ny vurdering. For meg er det en argumentasjon som ikke kan holde vann i det hele tatt, når vi ser at skoler er på gang. Det finnes også flere ulike typer forsøk andre steder i landet med tilrettelagt opplæring for den enkelte elev, forsøk som er knyttet opp mot arbeidslivet og den kompetansen man i den regionen har behov for.

Jeg håper at statsråden når hun får denne saken på sitt bord, vil være positiv til det engasjementet man viser i lokale skoler både for å kunne opprettholde den lokale videregående skolen og for å sikre den kompetansen som er i lokalmiljøet.

Mitt siste oppfølgingsspørsmål til statsråden er: Mener statsråden at det er viktig å legge vekt på de kriteriene som jeg nå har nevnt?

Statsråd Kristin Clemet [11:44:09]: Noe av det første Regjeringen gjorde da vi kom inn i regjeringskon-

torene, var å endre regelverket for å drive forsøk i norsk skole, i den forstand at vi gjorde regelverket mye mer liberalt. Vi tok også initiativ til å delegere forvaltningen av regelverket til det daværende Læringscenteret, nå Utdanningsdirektoratet. De har avgjort denne søknaden helt i henhold til reglene. Selv om vi har et liberalt regelverk, innebærer ikke det at alle søknader skal godkjennes, for da behøver man jo ikke å søke om noe – da kan man jo bare gjøre alt. Det ble gitt to begrunnelser. Den ene er den som ble nevnt av spørteren. Den andre er at opplegget ikke gir elevene tilfredsstillende sluttkompetanse.

Nå mener representanten Jensen at denne begrunnelsen ikke holder vann, men hvis søkeren er av samme oppfatning, kan altså denne avgjørelsen påklages, og hvis den kommer på mitt bord, vil jeg ta stilling til den klagen. Etter de opplysningene jeg har fått, vil den ikke komme dit, men det er opp til søker.

S p ø r s m å l 7

Per Roar Bredvold (FrP) [11:45:28]: Jeg ønsker å stille samferdselsministeren følgende spørsmål:

«En nullvisjon krever bedre opplæring, samtidig som vi vet at 72 pst. av norske bilførere mener det er greit å bryte trafikkregler og ta sjanser i trafikken. Men en nullvisjon er vel like avhengig av bedre veier og kjøretøyer.

Er statsråden enig i at den utbyggings- og utbedringshastighet vi har på våre veier, som f.eks. i Hedmark, for å bidra til en såkalt nullvisjon, er mangelfull?»

Statsråd Torild Skogsholm [11:45:55]: Innledningsvis vil jeg vise til mitt svar på spørsmål 19 i spørretimen onsdag 28. januar 2004 fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold samt spørsmål 20 i spørretimen onsdag 11. februar 2004 fra stortingsrepresentant Thore Aksel Nistad angående ulykkesbelastningen på E6 mellom Hamar og Lillehammer og andre belastede strekninger.

I perioden 2002–2005 er en stor andel av utbyggingsinnsatsen rettet mot de mest ulykkesbelastede delene av stamvegnettet, med bl.a. bygging av nye firefeltsveger på E6 i Østfold og på E18 i Vestfold. Videre er det lagt stor vekt på å bygge midtdeleere på to- og trefeltsveger og på gjennomføringen av mindre sikkerhetstiltak. Erfaringene så langt viser god bedring av sikkerheten.

I St.meld. nr. 24 for 2003–2004 Nasjonal transportplan 2006–2015 er det redegjort for Regjeringens trafikkikkerhetspolitikk. Nullvisjonen skal fortsatt være grunnlaget for trafikkikkerhetsarbeidet i Norge. Visjonen har ført til at arbeidet med å bedre sikkerheten i vegtransporten har fått en mer målrettet karakter, med særlig sikte på å forebygge de mest alvorlige ulykkene. Det meste av dagens riksvegnett er bygd med langt lavere sikkerhetsstandard enn det som i dag legges til grunn ved bygging av nye veger.

Samferdselsdepartementet vil styrke innsatsen for å bygge sikkerhet inn i nye og eksisterende veganlegg. Dette innebærer utbygging av høytrafikkerte stamveger til fire felt, bl.a. på E6 fra Gardermoen i Akershus til Koloemoen i Hedmark, og videre mer bruk av midtrekkverk på

to- og trefelts veier. Videre er det lagt til grunn en kraftig økning av bevilgningene til å gjennomføre mindre investeringstiltak eller såkalte punkttiltak, bl.a. på grunnlag av trafikksikkerhetsrevisjoner.

Det samordnede trafikksikkerhetsarbeidet, også utover rene infrastrukturforbedringer, er presentert i handlingsplanen for trafikksikkerhet på veg for perioden 2002–2011, utarbeidet av Statens vegvesen i samarbeid med Politidirektoratet og Trygg Trafikk. På bakgrunn av St.meld. nr. 24 for 2003-2004 blir denne revidert for perioden 2006-2015 i samarbeid med de samme instanser pluss Sosial- og helsedirektoratet og koordinert med trafikksikkerhetsinnsatsen i andre etater.

Videre vil Statens vegvesen i mai 2005 legge fram høringsutkast til nye normaler for vegutforming. Det er i de nye normalene lagt vekt på å bedre sikkerheten i vegsystemet. Viktige tiltak er midtrekkverk og sikre kryssløsninger. Dette innebærer bl.a. sikrere løsninger for alle trafikanter, også for gående og syklende.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:49:16]: Jeg takker statsråden for svaret.

Jeg er ikke helt fornøyd med svaret på spørsmålet om statsråden er fornøyd med utbedrings- og ikke minst utbyggingshastigheten som vi har på våre veier, f.eks. i mitt hjemfylke, Hedmark.

Det er ikke tvil om at hvis vi skal ha en nullvisjon, må våre veier utbygges og utbedres. Vi har jo sett et greit eksempel på det med E18 i Vestfold. Den ble før kalt dødsveien, med mange alvorlige ulykker. Så ble den bygd ut til fire felt med midtdeler, og nå er det ikke ulykker der lenger. Det er klart at det hjelper å bygge ut våre veier. Det er ikke tvil om det. Derfor må jeg spørre statsråden en gang til om hun er fornøyd med den utbyggingshastighet og den utbyggingsmengde vi har i dag, f.eks. i Hedmark, og ellers i landet.

Statsråd Torild Skogsholm [11:50:06]: Vi har klart å få opp utbyggingshastigheten i en lang rekke prosjekter. Det er jeg veldig fornøyd med. Så vil jeg samtidig understreke at det er mange oppgaver som står igjen innenfor samferdselssektoren. Det er en av årsakene til at jeg har veldig lyst til at denne regjeringen skal fortsette, slik at vi kan følge opp de utfordringene vi har nettopp på dette området.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:50:32]: Hvis mine tall er riktige, ble 237 drept i 2004. Det var 12 096 skadde, altså skadde som ble politietterforsket. Det er klart at dette er høye tall, som har vært forholdsvis like i mange år. Samtidig vet man at vi har ca. to millioner biler i Norge. Gjennomsnittsalderen er ca. ti år. Det skyldes bl.a. avgifter. Når vi ser at veiene slites ned for mer enn vi øker investeringene for å utbedre våre veier, å bygge dem ut, må det et krafttak til. Derfor stiller jeg dette spørsmålet, for våre veier blir dårligere og dårligere ettersom bilmengden og bilbruken øker. Derfor har jeg et sterkt ønske om at statsråden presser på alt hun kan for at vi skal bruke mye mer penger og gjøre en større innsats for at våre veier blir

sikrere for dem som kjører, sykler, går etc. Det er alvorlig og noe som både våre sentrale og mindre sentrale strøk trenger.

Statsråd Torild Skogsholm [11:51:42]: Jeg har lyst til å påpeke tre ting i denne sammenheng.

Det er viktig å satse på videre samferdselsutbygging og infrastrukturutbygging. Det er helt klart, av forskjellige årsaker. Samtidig har jeg lyst til å minne om at det registrerte antall drepte for 2004 var 257. Det er et nivå som vi nesten må tilbake til 1950-tallet for å finne, eller til den tid da bilen ble frigitt. På 1970-tallet hadde vi dobbelt så mange drepte på norske veier. I mellomtiden er trafikken tredoblet. Dette tilsier at vi har bygd mange flere veier. Vi har fått mer trafikk. Likevel har vi klart å gjøre en innsats i forhold til trafikksikkerhet som har redusert tallet. Men vi er ikke fornøyd. Det betyr at vi har en jobb å gjøre. Når det sies at 72 pst. av norske bilførere mener at det er greit å bryte trafikreglene, har vi en kjempejobb å gjøre, men vi skal også gå videre med infrastrukturutbygging.

S p ø r s m å l 8

Thore A. Nistad (FrP) [11:53:01]: Jeg skal få lov til å stille samferdselsministeren følgende spørsmål:

«Stortinget har gjentatte ganger, både ved behandling av Nasjonal transportplan og sine årlige budsjetter, bedt om at E16-strekningen Borlaug–Øye skal rustes opp.

Når vil statsråden følge opp Stortingets gjentatte vedtak om opprustning av nevnte strekning?»

Statsråd Torild Skogsholm [11:53:23]: Strekningen Øye–Borlaug inngår i stamveggruten E16 Sandvika–Bergen. I St.meld. nr. 24 for 2003-2004, Nasjonal transportplan 2006-2015, blir det lagt opp til at en vesentlig del av rammen til ruten i perioden 2006-2009 vil gå til strekningene Borlaug–Voldum i Sogn og Fjordane og Wøyen–Bjørnum i Akershus. Etter åpningen av Voldum–Seltun i Lærdal, som var prioritert i Nasjonal transportplan for perioden 2002-2011, framstår strekningen Borlaug–Voldum som en flaskehals både for den trafikken som fortsetter over Fillefjell på E16, og for den som velger rv. 52 gjennom Hemsedal. Prioriteringene i Nasjonal transportplan og i de årlige budsjettene er blitt akseptert av Stortinget, og det er lokalpolitisk tilslutning til prioriteringen av disse strekningene.

I budsjettproposisjonen for 2003 orienterte Samferdselsdepartementet om opplegget for planarbeidet på strekningen mellom Borlaug i Sogn og Fjordane og Øye i Oppland. Gjennom planarbeidet fastsettes rammene for de tiltak som skal gjennomføres. Konsekvensutredningen for strekningen fra Borlaug til fylkesgrensen mot Oppland er nylig godkjent. For strekningen i Oppland er konsekvensutredningen til sluttbehandling i Vegdirektoratet. Det er utarbeidet forslag til kommunedelplaner etter plan- og bygningsloven parallelt med konsekvensutredningene.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 24 for 2003-2004 økte Stortinget rammen til stamveggruten E16 Sandvika–Bergen med 250 mill. kr for tiårsperioden, hvorav 100

mill. kr til strekningen Øye–Borlaug. Jeg forutsetter at Stortingets rammeøkning til denne strekningen følges opp i Statens vegvesens arbeid med handlingsprogrammet for investeringer på stamvegnettet for perioden 2006–2015. Hovedtrekkene i handlingsprogrammet vil bli lagt fram for Stortinget i budsjettproposisjonen for 2006.

Stortinget bevilget 5 mill. kr til mindre utbedringstiltak på strekningen Øye–Borlaug i 2003 og 9 mill. kr i 2005.

Thore A. Nistad (FrP) [11:55:43]: Jeg takker for svaret, og er fornøyd med at det skal komme en del penger til E16 Borlaug–Øye. Men jeg vil rette oppmerksomheten mot det som var gjort i planperioden 2002–2005. Av det som var i handlingsprogrammet for E16, var det en måloppnåelse på kun 45 pst., mens den for andre stamveier var på 90 pst. Jeg synes også 90 pst. er dårlig, men når det er 45 pst. måloppnåelse for E16 i perioden 2002–2005, er det omtrent en halvering, og det er nærmest en skandale at måloppnåelsen er så liten.

Vil statsråden garantere at de midlene som hun nå peker på, vil komme? Er det noen sjanse for at vi kan få noe ekstra til akkurat Steinklepp–Øye, som det gjentatte ganger har vært tatt opp skal rustes opp?

Statsråd Torild Skogsholm [11:56:51]: Det er rimeleg stor enighet om at det ligger en flaskehals igjen her som det er viktig å få gjort noe med. Denne prioriteres høyt av Regjeringen.

Når det gjelder garantier for økonomiske midler framover, ber jeg om forståelse for at det ikke er sånt som vi presenterer i en spørretime som sådan, men vi kommer tilbake til det i de årlige budsjettene.

Thore A. Nistad (FrP) [11:57:21]: Jeg takker for svaret. Jeg hørte i det forrige spørsmålet her, nr. 7, at statsråden var opptatt av nullvisjon. Da kan jeg bare opplyse statsråden om at det ifølge den siste tellingen på nevnte strekning på Fillefjell i vinter, inntil 1. mars, har vært 113 utrykninger. Det skyldes at veien rett og slett er for smal på vinterstid. To trailere kan ikke møtes, de går i grøfta. Samtidig viser alle tall – og jeg har økningen fra 2002 til 2003 – at trafikken på fjellovergangen på Fillefjell har økt med 78,3 pst. Det er en enorm økning. De andre fjellovergangene har fra 65 pst. og helt ned i 3 pst. Synes ikke statsråden da at det er på tide at denne fjellovergangen, som er den som trailerne og nyttetraffikken benytter seg av, snart får en akseptabel standard?

Statsråd Torild Skogsholm [11:58:25]: Jeg er opptatt av at alle veger bør ha en standard som er i henhold til de trafikkmengdene som går, og den type trafikk som går. Det ligger i bunnen for vårt arbeid på vegsiden generelt. Det ligger kontinuerlig i vårt arbeid og spesielt i forbindelse med Nasjonal transportplan og oppfølgingen av den. Så uten at jeg skal kommentere de enkelte fjellovergangene, vil jeg understreke at det som blir påpekt her, er viktige problemstillinger som vi tar med oss – og som vi må ta med oss – i vårt arbeid.

S p ø r s m å l 9

Presidenten: Dette spørsmålet, frå representanten Steinar Bastesen til forsvarsministeren, vil verta svara på av samferdselsministeren på vegner av forsvarsministeren.

Steinar Bastesen (Kp) [11:59:26]: Jeg har et spørsmål til forsvarsministeren som altså vil bli besvart av samferdselsministeren:

«I de siste årene har mange av de som er inne til førstegangstjeneste, vært dimittert flere uker før planlagt dimitering skulle skje. Dette har i mange tilfeller medført store problemer for ungdommene, som har lagt opp utdanning eller søkt permisjon fra arbeid etter den informasjon de fikk da de møtte fram til førstegangstjeneste.

Hvordan ser statsråden på dette, og vil man for i år gi de som skal inn til førstegangstjeneste, en forutsigbar tjenestetid, slik at disse ikke får slike uheldige «daudperioder»?»

Statsråd Torild Skogsholm [12:00:07]: Vernepliktige må kunne forvente at tjenesten både er spennende og lærerik, og at den har et forutsigbart slutt punkt. Normal tjenestetid er tolv måneder. Stortinget gir årlig hjemmel for en ordning med forkortet tjenestetid på inntil fire uker. Dette ble gjort senest i Budsjett-innst. S. nr. 7 for 2004–2005, jf. St.prp. nr. 1 for 2004–2005.

Stortinget har på samme måte gitt hjemmel til å imøtekomme søknad fra den enkelte soldat om inntil seks uker såkalt førtidsdimittering på grunn av arbeid og utdanning, så lenge dette ikke går ut over beredskap eller soldatutdanning.

Forsvarssjefen vil benytte seg av ordningen med inntil fire ukers forkortet tjenestetid der hvor hans behov for innsparinger og forbedringer av rutiner og systemer for økonomistyring tilsier dette.

Som kjent har forsvarssjefen nylig iverksatt tiltak for å tilpasse Forsvarets aktivitet i 2005 til Stortingets vedtatte budsjettammer. For de vernepliktige som ble innkalt til tjeneste i Hæren i august 2004, vil dette medføre en forkortet tjenestetid med inntil fire uker.

Vernepliktige i Hæren skal likevel få en tilfredsstillende soldatutdanning også i år. Dette skjer ved at man har forsert utdanningsprogrammet og vektlagt enkeltmannsutdanningen. På den måten vil mannskapene være fullt ut tjenestedyktige i internasjonale operasjoner.

La meg få understreke at verken forkortet tjenestetid eller førtidsdimittering påvirker retten til arbeidsledighetstrygd. Dimitterte får også tre skolepoeng i forbindelse med opptak på universiteter og høyskoler, og de vil få utbetalt uavkortet dimisjonsgodtgjørelse, som nå er på 15 000 kr.

Statusheving for de vernepliktige har høy prioritet. Det viktigste er at tjenesten skal oppfattes som utfordrende og meningsfull for den enkelte. Vi viderefører arbeidet med studiepoeng og en opptrapping av dimisjonsgodtgjørelsen i denne planperioden.

Entydig, rettidig og etterrettelig informasjon om verneplikten vil også være en viktig del av dette arbeidet. Jeg vil derfor se nærmere på informasjonsrutinene og drøfte dette med de vernepliktige.

Verneplikten er – og vil fortsatt være – en bærebjelke i det norske forsvaret. Derfor er det også med stor glede jeg registrerer at de vernepliktige er blitt mer fornøyd med tjenesten de senere årene.

Steinar Bastesen (Kp) [12:02:59]: Jeg takker statsråden for svaret. Det blir hevdet at Forsvaret har så liten kontroll med sine budsjetter at de må sende hjem soldater før tiden fordi pengene er oppbrukt. Hvis dette stemmer, vil statsråden kunne garantere at slike enkle budsjetteringer blir overholdt i framtiden, eller er det for komplisert for det avanserte norske Forsvaret?

Statsråd Torild Skogsholm [12:03:31]: Jeg redegjorde i mitt svar for hvilken anledning man har til å innkorte tjenestetiden. De vernepliktige kalles inn til tjeneste i tolv måneder. Hvis de ønsker å være inne i tolv måneder, har de krav på det. Da må dette tas opp med den nærmeste overordnede. Så for dem som ønsker dette, ligger den muligheten der i dag.

Steinar Bastesen (Kp) [12:04:05]: Jeg takker statsråden igjen for svaret, selv om det ikke var godt nok. Men hun er jo settestatsråd, så en må regne med forskjellig! Jeg har likevel et tilleggsspørsmål: Vil det være aktuelt for Forsvaret å gå inn på ordninger som gjør at soldatene i hvert fall får en godtgjørelse fra Forsvaret i den perioden som står igjen fram til planlagt dimittering skulle ha skjedd?

Statsråd Torild Skogsholm [12:04:33]: Som jeg sa i mitt svar, endrer ikke forkortet tjenestetid eller førtidsdimittering forholdet når det gjelder skolepoeng eller dimisjonsgodtgjørelse, og påvirker heller ikke muligheten til arbeidsledighetstrygd. Det er viktig med en slik forutsigbarhet. Det betyr at de vernepliktige, slik jeg ser det, blir godt ivaretatt, og de som ønsker å være inne de tolv månedene de opprinnelig skulle, har muligheten til det hvis de ønsker det. Slik er det i dag, og slik vil det være.

S p ø r s m å l 1 0

Presidenten: Dette spørsmålet, frå representanten Ola D. Gløtvold til miljøvernministeren, vil verta svarta på av samferdselsministeren på vegner av miljøvernministeren.

Ola D. Gløtvold (Sp) [12:05:41]: Jeg vil stille samferdselsministeren, som skal svare på vegne av miljøvernministeren, følgende spørsmål:

«Snøscooterbruk resulterer i svært mye støy i fjellheimen. Mange hytteeiere skaffer seg dispensasjon fra det generelle forbudet mot motorferdsel for frakt som i realiteten kunne vært foretatt av lokale leiekjørere.

Hva vil statsråden gjøre for å håndheve motorferdselslovens bestemmelser om at hyttefolk skal kjøre selv bare der leie av kjøretøy ikke er mulig?»

Statsråd Torild Skogsholm [12:06:09]: Jeg er glad for at det i dag – på Stillhetens dag – blir stilt spørsmål knyttet til støyforurensning fra økt bruk av motorkjøretøy i utmark.

Antallet snøscootere har økt betydelig de siste årene, og det er grunn til å tro at dette har sammenheng med en liberal praktisering av motorferdselsloven i kommunene. Statistisk sentralbyrås tall for 2004 viser at kommunene innvilger 89 pst. av søknadene om dispensasjon etter motorferdselsloven.

Etter gjeldende regelverk er det den enkelte kommune som kan gi tillatelse til bruk av snøscooter for hytteeier for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte når hytta ligger minst 2,5 kilometer fra brøytet bilveg.

Tillatelse skal bare gis når det ikke er mulighet for leiekjøring. Dette vilkåret ble satt for å redusere kjøringen og for å gi fastboende et ekstra næringsgrunnlag. I kommuner med leiekjøring vil ordningen forenkle kommunens saksbehandling og kontroll.

Det er viktig at kommuner som har leiekjøring, viser til dette når det søkes om tillatelse til transport. Særlig er dette aktuelt når det gjelder transport til hytter.

Ifølge Nationen 12. april i år går distriktene glipp av millioninntekter ved å tillate private hytteeiere å kjøre egen snøscooter til hytta framfor å benytte seg av leiekjøring utført av en fastboende.

Det er derfor i kommunenes egen interesse å håndheve motorferdselsregelverket. Ved å satse på leiekjøring framfor å gi tillatelse til enhver som søker, vil kommunene ikke bare øke omsetningen i distriktet, men også bidra til å holde antallet snøscootere nede.

Ved felles innsats håper jeg at vi også i framtiden kan nyte stillhet og ro i fjellet.

Ola D. Gløtvold (Sp) [12:08:15]: Jeg takker statsråden for svaret, men jeg synes kanskje hun svarte lite på hva departementet og statsråden der kan tenke seg å gjøre for å få til en annen ordning på dette.

Det er jo litt interessant, nettopp på Stillhetens dag, å kunne ta opp det med støy, men det er ikke det viktigste her, tross alt. Det viktigste er at man kan ha en ordning med løyvekjøring som kan utføres av lokalkjente, for å gjøre kjøringen mest mulig riktig, og at en kan få til en inntjenings- og aktivitetsordning, noe også statsråden var inne på, som i hvert fall kan utløse 90 mill. kr i inntektspotensial for disse områdene.

Jeg synes kanskje at statsråden, som svarer på vegne av miljøvernministeren, men som selv er samferdselsminister, burde kunne ha en mening om dette med løyvekjøring og taxi-løyver, slik at vi fikk en ordning som var tilfredsstillende, der det er mulig å få det til. Jeg er ikke ute etter å begrense scooterbruken, men å få til ordninger.

Statsråd Torild Skogsholm [12:09:31]: I forhold til de utfordringene vi har når det gjelder snøscootere, er det, slik jeg ser det, kommunene som er nærmest til å vurdere dette. Derfor mener jeg det er riktig og viktig at kommunene har myndighet her.

Både som Venstre-menneske og som medlem av denne regjeringen er jeg opptatt av at staten ikke skal ha all myndighet, og spesielt ikke der kommunene har flere gevinster med selv å ha råderetten. Så for meg er det viktig at kommunene har denne råderetten.

Når man både kan se et inntektspotensial for dem som bor i kommunen, og har gevinsten med nettopp stillheten og roen i utmarka, mener jeg det er riktig at ansvaret ligger hos kommunen. Men jeg ser at det ligger en stor utfordring her, slik som det er i dag.

Ola D. Gløtvold (Sp) [12:10:38]: Jeg deler statsrådens syn på at dette bør ligge under kommunal myndighet. Men vi vet jo at fylkesmennene blander seg rimelig mye borti en del saker. Blant annet gjelder det en sak jeg tidligere har tatt opp, om pensjonisturer – i Trøndelag spesielt, men også i resten av landet.

Det som jeg vet mange kommuner vegrer seg for, er å gripe inn i dette, fordi det da kan føles som en reell forskjellsbehandling av innenbygdsboende og utenbygdsboende. Nå vet vi jo at det ikke er en selvfølge at man kan ta med seg motorbåten sin og legge til kai, f.eks. i Indre Oslofjord. Slik sett er det en forskjell når det gjelder motorisert ferdsel uansett, og ferdsel i naturen vår. Kunne statsråden tenke seg at det ble gitt klarere signaler fra statens side om innenbygdsboende versus utenbygdsboende når det gjelder scooterkjøring i utmark?

Statsråd Torild Skogsholm [12:11:33]: Jeg ser det slik at kommunen har full anledning til å se på hvem som søker om dispensasjon, og hvorfor man søker om dispensasjon fra regelverket, og slik jeg har oppfattet det, er det de svært mange dispensasjonene som gjør at regelverket i praksis ikke er det regelverket man har bedt om. For når man samlet sett har dispensasjoner opp mot 90 pst., sier det seg selv at regelverket ikke er etter intensjonen.

Jeg har ikke noe problem, verken på egne vegne eller på vegne av miljøvernministeren, med å si at vi har en målsetting om at vi skal kunne ha mer ro i utmarka, og at kommunene da må kunne se på hvilke behov som reelt sett er hos søkerne, enten de er fra det ene eller det andre stedet.

Jeg vil også understreke at kommunene må bli mye flinkere til å vise til den leiekjøringen som er. Jeg har selv erfaring med at det kan fungere veldig godt.

Presidenten: I tråd med det siste spørsmålet avsluttar vi spørjetimen «i stillhet»!

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Møtet slutt kl. 12.15.
